

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

**PRAVILNIK O PROVEDBI OECD PREPORUKA
O ZAŠTITI OKOLIŠA I UTJECAJU NA DRUŠTVO
I ODRŽIVOM IZVOZONOM KREDITIRANJU**

Studenj, 2024.

Pregled verzija akta

Br.	Verzija	Opis	Datum	Vlasnik/Autor izmjene
1	1.0	Pravilnik o provedbi OECD preporuka o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo i održivom izvoznom kreditiranju	ožujak 2021.	Osiguranje izvoza
2	2.0	Pravilnik o provedbi OECD preporuka o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo i održivom izvoznom kreditiranju	studen 2024.	Sektor osiguranja izvoza i jamstava

Donošenje akta/tijelo (nadležna osoba) koje je akt donijelo

Nadležno tijelo	Broj odluke	Potpisnici
Uprava	1100-16-38/2021	mr. sc. Tamara Perko mr. sc. Hrvoje Čuvalo
Uprava	1100-51-31/2024	mr. sc. Hrvoje Čuvalo Josip Pavković

Suglasnost na akt

Nadležno tijelo	Potpisnici
-	

Datum stupanja na snagu

Verzija	Datum
1.0	6. 4. 2021.
2.0	15. 11. 2024.

Lokacija dokumenta

Dokument je dostupan u elektroničkoj formi na adresi:

- <https://hbor.sharepoint.com/sites/Intranet>
- <https://www.hbor.hr/zakoni-pravilnici-akti-i-ostali-dokumenti/>

SADRŽAJ

DIO PRVI UVODNE ODREDBE.....	4
PREDMET UREĐENJA.....	4
NADLEŽNOSTI I ODGOVORNOSTI.....	4
DIO DRUGI POSTUPCI PRIMJENE OECD PREPORUKA.....	5
POGLAVLJE I. POSTUPAK PRIMJENE OECD PREPORUKE O ZAŠTITI OKOLIŠA I UTJECAJU NA DRUŠTVO	5
OECD PREPORUKA O ZAŠTITI OKOLIŠA I UTJECAJU NA DRUŠTVO.....	5
PODRUČJE PRIMJENE	6
DEFINICIJE.....	6
POSTUPAK PROVJERE	10
KLASIFIKACIJA	11
POSTUPAK PROCJENE UTJECAJA PROJEKTA I POSTOJEĆE OPERACIJE NA OKOLIŠ I DRUŠTVO	12
EVALUACIJA, ODLUČIVANJE I NADZOR NAD PROJEKTOM ILI POSTOJEĆOM OPERACIJOM	14
RAZMJENA I OBJAVA INFORMACIJA TE IZVJEŠTAVANJE ECG OECD-A	15
POGLAVLJE II. POSTUPAK PRIMJENE OECD PREPORUKE O ODRŽIVOM IZVOZONOM KREDITIRANJU	16
OECD PREPORUKA O ODRŽIVOM IZVOZONOM KREDITIRANJU	16
PODRUČJE PRIMJENE	17
DEFINICIJE.....	17
POSTUPAK KOD RAZMATRANJA ODOBRENJA IZVOZNOG KREDITIRANJA I/ILI OSIGURANJA	17
RAZMJENA I OBJAVA INFORMACIJA TE IZVJEŠTAVANJE OECD TAJNIŠTVA	19
DIO TREĆI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	19

Na temelju članka 14. Statuta Hrvatske banke za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR) Uprava HBOR-a je na 51. sjednici održanoj 7. studenog 2024. godine donijela

PRAVILNIK O PROVEDBI OECD PREPORUKA O ZAŠTITI OKOLIŠA I UTJECAJU NA DRUŠTVO I ODRŽIVOM IZVOZONOM KREDITIRANJU

DIO PRVI UVODNE ODREDBE

Predmet uređenja

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom o provedbi OECD preporuka o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo i održivom izvoznom kreditiranju (dalje: Pravilnik) određuju se nadležnosti i osnovno postupanje u poslovnim procesima uključenih organizacijskih jedinica i funkcija HBOR-a prilikom provedbe sljedećih dokumenata OECD-a:

- a) Preporuke o zajedničkom pristupu kreditiranju i osiguranju izvoza od strane države s aspekta okolišnih i društvenih kriterija (engl. Recommendation of the Council on Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence - The "Common Approaches", OECD/LEGAL/0393, usvojena 28. 6. 2012., izmijenjena 6. 4. 2016. i 20. 3. 2024., koja nadograđuje iskustva iz implementacije preporuke iz ovog područja koja je primjenjivana i razvijana od 2007. te njenih prethodnika; dalje: OECD Preporuka o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo) i
- b) Preporuke o održivom izvoznom kreditiranju kod kreditiranja i osiguranja izvoza od strane države (engl. Recommendation of the Council on Sustainable Lending Practices and Officially Supported Export Credits, OECD/LEGAL/0442, usvojena 30. 5. 2018., izmijenjena 17. 6. 2024., koja zamjenjuje načela i smjernice iz ovog područja koja su bila u primjeni i razvijana od 2008.; dalje: OECD Preporuka o održivom izvoznom kreditiranju).

(2) U daljnjem tekstu ovog Pravilnika preporuke OECD-a iz stavka 1. točke a) i b) ovog članka skupno se zovu „OECD preporuke“.

Nadležnosti i odgovornosti

Članak 2.

Odgovornost za provedbu ovog Pravilnika imaju sljedeće organizacijske jedinice i funkcije:

- Sektor kreditiranja – organizacijska jedinica zadužena za provedbu programa kreditiranja na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik (dalje: Sektor kreditiranja)
- Sektor osiguranja izvoza i jamstava - organizacijska jedinica zadužena za provedbu programa osiguranja na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik (dalje: SOIJ)
- Sektor analiza – Direkcija tehničkih analiza i zaštite okoliša (dalje: DTAZO)
- Poslovne komunikacije i marketing - organizacijska jedinica zadužena za javnu objavu informacija o utjecaju izvozne robe i/ili usluge koja je predmet kreditiranja i/ili osiguranja izvoza na okoliš i društvo / zaštitu ljudskih prava, te o održivom izvoznom kreditiranju
- Međunarodna i izvozna strategija - organizacijska jedinica zadužena za izvještavanje međunarodnih vanjskih tijela (kao što su npr. OECD, Europska komisija i dr.) o utjecaju izvozne robe i/ili usluge koja je predmet kreditiranja i/ili osiguranja izvoza na okoliš i društvo / zaštitu ljudskih

prava, te o održivom izvoznom kreditiranju u vezi s izvoznim poslovima na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik (dalje: MIS) i

- ostale organizacijske jedinice i funkcije HBOR-a u mjeri u kojoj se OECD preporuke na njih odnose.

DIO DRUGI POSTUPCI PRIMJENE OECD PREPORUKA

POGLAVLJE I. POSTUPAK PRIMJENE OECD PREPORUKE O ZAŠTITI OKOLIŠA I UTJECAJU NA DRUŠTVO

OECD Preporuka o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo Članak 3.

(1) OECD Preporuka o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo sadrži preporuke kojih se u poslovanju pridržavaju državne institucije ili privatna društva koja djeluju u ime vlada kao nacionalne izvoznokreditne agencije (engl. Export Credit Agencies, ECAs) i izvozne banke prilikom razmatranja zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države (engl. official export credit support).

(2) Postupanje po Preporuci iz prethodnog stavka ovog članka podrazumijeva poduzimanje niza odgovarajućih mjera (zajedničkih pristupa, odnosno politika i procedura) kojima se, kao sastavni dio donošenja odluka i upravljanja rizicima, provodi dubinsko snimanje u vezi s okolišem i društvom, s ciljem identificiranja, razmatranja i djelovanja na moguće utjecaje i rizike pojedinog izvoznog projekta na okoliš i očuvanje prirode, lokalnu zajednicu direktno zahvaćenu projektom i ljude koji sudjeluju u izvršenju projekta te na poštivanje ljudskih prava. To uključuje sljedeće korake:

- **postupak provjere** (engl. Screening), s ciljem utvrđivanja koje bi zahtjeve za kreditiranje i osiguranje od strane države trebalo klasificirati vezano za njihovu rizičnost i, prema potrebi, naknadno pregledati
- **klasifikaciju** (engl. Classification), za prepoznavanje potencijalnih pozitivnih i negativnih utjecaja na okoliš i društvo, koristeći tri kategorije za klasifikaciju zahtjeva (projekti kategorije A, B i C)
- **postupak procjene utjecaja izvoza na okoliš i društvo** (engl. Environmental and Social Review), poduzet u skladu s međunarodnim standardima primijenjenim na Projekt i Postojeću operaciju, kako je navedeno u članku 8. ovog Pravilnika
- **evaluaciju, odlučivanje i nadzor izvoza**, koji proizlaze iz postupaka provjere i procjene utjecaja izvoza na okoliš i društvo
- **razmjenu i objavu informacija**, u svrhu razmjene iskustava i informacija s drugim državama koje primjenjuju OECD Preporuku o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo, financijskim institucijama i širom javnošću
- **izvještavanje i praćenje** OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo putem redovitih izvještavanja i razmjene informacija s ciljem poboljšanja uobičajenih praksi, razvoja smjernica i promicanja jednakih uvjeta za sve.

(3) Ciljevi OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo uključuju, između ostalog: promicanje usklađenosti politika koje pridonose održivom razvoju, razvijanje zajedničkih procedura i procesa iz tog područja, promoviranje dobre prakse, povećanje efikasnosti, promicanje ravnopravnih uvjeta na tržištu i dr., a postižu se:

- poticanjem prevencije, razmatranjem i ublažavanjem nepovoljnih okolišnih i društvenih utjecaja i rizika izvoznih poslova, kao i uzimanjem u obzir dobrobiti svih do sada podržanih izvoznih poslova
- poduzimanjem odgovarajućih okolišnih i društvenih pregleda i procjena izvoznih poslova
- promicanjem svijest o MNE Smjernicama opisanim u članku 5. ovog Pravilnika
- poticanjem zaštite i poštivanja ljudskih prava, posebno u situacijama u kojima potencijalni utjecaji izvoznih poslova predstavljaju rizik za ljudska prava
- poticanjem transparentnosti, predvidljivosti i odgovornosti u donošenju odluka
- nastavljanjem stjecanja iskustva u praktičnoj primjeni OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo
- nastavljanjem poticanja primjene međunarodnih standarda ili njihovih ekvivalenta, koji se navode u sklopu ovog Pravilnika.

Područje primjene

Članak 4.

(1) OECD Preporuka o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo primjenjuje se na proizvode kreditiranja i osiguranja izvoza od strane države namijenjenih izvozu kapitalnih dobara i/ili projektnih usluga¹ s razdobljem otplate od dvije godine ili duže.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, OECD Preporuka o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo se ne primjenjuje izvan opsega primjene OECD Sporazuma, primjerice na izvoz vojne opreme ili poljoprivrednih proizvoda, kao ni na proizvode kreditiranja i osiguranja izvoza od strane države kod kojih je rizik neplaćanja po garanciji ili kreditu na izvozniku (npr. izdavanje i/ili osiguranje izvoznih činidbenih bankarskih garancija, kredita za pripremu izvoza / obrtna sredstva / likvidnost i sl.).

Definicije

Članak 5.

(1) U smislu primjene ovog dijela Pravilnika odnosno OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo, niže navedeni pojmovi iz OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo imaju sljedeće značenje:

- **Društveni rizik** (engl. Social risk) je vjerojatnost da će nastupiti negativni Utjecaji na društvo i posljedice njihovog nastupa.
- **Državni dužnici** (engl. Sovereign obligors) su svi dužnici koji su zakonski ovlašteni preuzeti obvezu plaćanja duga u ime suverene države (obično ministarstva ili središnja banka).
- **Dubinsko snimanje** (engl. Due Diligence) je postupak putem kojeg izvozno-kreditna agencija ili izvozna banka identificira, razmatra i obrađuje potencijalne rizike i utjecaje na okoliš i društvo koji se odnose na zahtjeve za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države u okviru svog sustava donošenja odluka i upravljanja rizicima.
- **ESIA izvješće** (engl. Environmental and Social Impact Assessment Report) je izvješće o procjeni okolišnog i društvenog utjecaja Projekta ili Postojeće operacije, koje uključuje, ali se ne ograničava na sljedeće informacije:
  - a) opis Projekta ili Postojeće operacije i njihov zemljopisni, ekološki, društveni i vremenski značaj

---

¹ Kapitalna dobra i projektne usluge su strojevi i oprema visoke vrijednosti namijenjeni za korištenje u industrijskom procesu ili proizvodnji ili za komercijalnu upotrebu. *Napomena: Definicija je preuzeta iz OECD Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima* (engl. Arrangement on Officially Supported Export Credits, dalje: OECD Sporazum, dostupan na internetskoj stranici OECD-a: <https://www.oecd.org/en/topics/arrangement-and-sector-understandings.html>) od 2. 9. 2024. i podložna je izmjeni i dopuni u skladu s izmjenama i dopunama tog dokumenta.

- b) informacije o potencijalnim Utjecajima na okoliš i Utjecajima na društvo Projekta ili Postojeće operacije, kao i informacije o povezanim mjerama zaštite od istih i njihovom praćenju
- c) standarde, procedure i procese koje strane uključene u Projekt ili Postojeću operaciju planiraju primijeniti, uključujući informacije da je Projekt ili Postojeća operacija u skladu s lokalnim zakonodavstvom i ostalom relevantnom regulativom u zemlji u kojoj se Projekt ili Postojeća operacija nalazi
- d) rezultate svih javnih savjetovanja s lokalnom zajednicom na koju direktno utječe Projekt ili Postojeća operacija i/ili njihovim zakonskim predstavnicima, kao i bilo kakvog angažmana s drugim strankama, poput udruga ili organizacija koje su izrazile interes za Projekt ili Postojeću operaciju. Provedba javnog savjetovanja je odgovornost kupca/investitora, te u svrhu istog, ugrožene zajednice trebaju imati dostupne informacije o Utjecajima na okoliš i Utjecajima na društvo na njima poznatom jeziku.

Detaljnije informacije o sadržaju ESIA izvješća navedene su u Privitku 2 ovog Pravilnika.

- **Glavne multilateralne financijske institucije** (engl. Major Multilateral Financial Institutions) su:
  - a) Afrička razvojna banka (engl. African Development Bank)
  - b) Azijska razvojna banka (engl. Asian Development Bank)
  - c) Europska banka za obnovu i razvoj (engl. European Bank for Reconstruction and Development, EBRD)
  - d) Europska investicijska banka (engl. European Investment Bank, EIB)
  - e) Međuamerička banka za razvoj (engl. Inter-American Development Bank)
  - f) Međunarodna banka za obnovu i razvoj, Grupacija Svjetske banke (engl. International Bank for Reconstruction and Development, World Bank Group, IBRD)
  - g) Međunarodna financijska korporacija, Grupacija Svjetske banke (engl. International Finance Corporation, World Bank Group; dalje: IFC) i
  - h) Multilateralna agencija za osiguranje investicija, Grupacija Svjetske banke (engl. Multilateral Investment Guarantee Agency, World Bank Group, MIGA).
- **Kreditiranje i osiguranje izvoza od strane države** (engl. Officially supported export credits) podrazumijeva poslove: (i) osiguranja izvoza - police osiguranja (tzv. „pure cover“) i (ii) direktno kreditiranje i refinanciranje ili subvencioniranje kamate (tzv. „official financing“), odnosno bilo koju kombinaciju prethodno navedenih transakcija kojima vlade podupiru nacionalni izvoz, osim iznimki predviđenih u članku 4. stavku 2. ovog Pravilnika. U Republici Hrvatskoj, pojam se odnosi na kreditiranje izvoza od strane HBOR-a kao javnog državnog tijela s tretmanom države, odnosno osiguranje izvoza od strane HBOR-a kao tijela s mandatom za obavljanje poslova osiguranja u ime i za račun Republike Hrvatske. Krediti i/ili osiguranja koji su odobreni u vezi s poslovima Kreditiranja i osiguranja izvoza od strane države nazivaju se i „službeno podupirani (podržani) izvozni krediti“.
- **MNE Smjernice** su Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća o odgovornom poslovnom ponašanju (engl. Decision of the Council on the Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct, OECD/LEGAL/0307, usvojene 27. 6. 2000., izmijenjene 8. 6. 2023.), a koje su neobvezujuće smjernice koje vlade upućuju multinacionalnim poduzećima kao alat za odgovorno poslovno ponašanje. MNE Smjernice:
  - priznaju i potiču pozitivne doprinose koje poslovanje može dati gospodarskom, ekološkom i društvenom napretku
  - prepoznaju da poslovne aktivnosti mogu rezultirati štetnim utjecajima na radnike, ljudska prava, okoliš, podmićivanje, potrošače i korporativno upravljanje
  - preporučuju poduzećima da provedu dubinsku analizu temeljenu na riziku kako bi izbjegli i riješili negativne utjecaje povezane s njihovim poslovanjem, njihovim opskrbnim lancima i drugim poslovnim odnosima, u skladu sa Smjernicama OECD-a za dubinsku analizu odgovornog poslovnog ponašanja (engl. Recommendation of the Council on the OECD

Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct, OECD/LEGAL/0443, usvojenim 30. 5. 2018.).

- **Nacionalna kontaktna točka (NKT)** odnosi se na Nacionalnu kontaktnu točku za odgovorno poslovno ponašanje (engl. National Contact Point, NCP), tijelo koje svaka država koja je pristupila MNE Smjernicama uspostavlja kao trajni mehanizam za promicanje i primjenu MNE Smjernica, te rješavanje konkretnih slučajeva koji se odnose na nepridržavanje preporuka iz MNE Smjernica. Vlada Republike Hrvatske osnovala je Nacionalnu kontaktnu točku 2019. i ona se sastoji od dva tijela:
  - Tajništva - čine ga po jedan službenik Ministarstva gospodarstva i iz Ministarstva vanjskih i europskih poslova, a zaduženo je za koordinaciju svih aktivnosti Nacionalne kontaktne točke, pružanje administrativne podrške radu Vanjskog tijela, izradu godišnjih izvješća o poduzetim aktivnostima Nacionalne kontaktne točke koje podnosi Odboru za ulaganja OECD-a te sudjelovanje na godišnjim sastancima OECD-ove Radne skupine za odgovorno poslovanje, i
  - Vanjskog tijela – čine ga po jedan predstavnik iz više ministarstava Republike Hrvatske, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Hrvatske udruge poslodavaca, Hrvatske gospodarske komore, više sindikalnih saveza i više nevladinih udruga. Vanjsko tijelo je zaduženo za pružanje pomoći strankama u rješavanju pitanja koja se odnose na primjenu MNE Smjernica u konkretnim slučajevima, kao i za druge aktivnosti promicanja i primjene MNE Smjernica koje obavlja u koordinaciji s Tajništvom.
- **Objekti** (engl. Facilities/Undertakings) se prvenstveno odnose na zgrade/građevine/postrojenja na području:
  - a) lokacije samog ulaganja i/ili
  - b) lokacije gdje je sjedište krajnjeg korisnika i/ili
  - c) lokacije gdje se obavljaju ili će se obavljati proizvodno-uslužne djelatnosti krajnjeg korisnika i/ili
  - d) lokacije treće zainteresirane strane za koju je vezan izvozni posao.
- **Okolišni i društveni okvir Svjetske banke** (engl. The World Bank Environmental and Social Framework, ESF) utvrđuje predanost Svjetske banke održivom razvoju kroz Politiku Svjetske banke i niz okolišnih i društvenih standarda (engl. Environmental and Social Standards, ESSs) osmišljenih radi pružanja potpore projektima zajmoprimaca s ciljem okončanja ekstremnog siromaštva i promoviranja zajedničkog prosperiteta. Deset standarda utvrđuje zahtjeve za zajmoprimce koji se odnose na utvrđivanje i procjenu okolišnih i društvenih rizika i utjecaja povezanih s projektima kojima Svjetska banka pruža potporu putem Financiranja investicijskih projekata (engl. Investment Project Financing, IPF), te uključuju:
  - a) Procjenu i upravljanje okolišnim i društvenim rizicima i utjecajima (ESS1)
  - b) Rad i uvjete rada (ESS2)
  - c) Učinkovito korištenje resursa i sprječavanje i upravljanje onečišćenjem (ESS3)
  - d) Zdravlje i sigurnost zajednice (ESS4)
  - e) Oduzimanje zemljišta, ograničenje korištenja zemljišta i prisilno raseljavanje (ESS5)
  - f) Očuvanje bioraznolikosti i održivo upravljanje živim prirodnim resursima (ESS6)
  - g) Autohtono stanovništvo / podsaharske afričke povijesno nedovoljno razvijene tradicionalne lokalne zajednice (ESS7)
  - h) Kulturno nasljeđe (ESS8)
  - i) Financijske posrednike (ESS9) i
  - j) Uključivanje dionika i objavu informacija (ESS10).

Standardi će:

  - a) pružati potporu zajmoprimcima kod postizanja dobre međunarodne prakse vezano za okolišnu i društvenu održivost
  - b) pomagati zajmoprimcima kod ispunjavanja njihovih nacionalnih i međunarodnih okolišnih i društvenih obveza
  - c) jačati nediskriminaciju, transparentnost, sudjelovanje, odgovornost i upravljanje i

d) jačati rezultate održivog razvoja projekata kroz trajno uključivanje dionika.

Uz njih, Okolišni i društveni okvir Svjetske banke uključuje i Standarde poslovanja za projekte privatnog sektora kojima potporu pruža Međunarodna banka za obnovu i razvoj / Međunarodno udruženje za razvoj Svjetske banke (OP4.03), a koji se odnose na Standarde poslovanja IFC.

- **Okolišni rizik** (engl. Environmental risk) je vjerojatnost da će nastupiti negativni Utjecaji na okoliš i posljedice njihovog nastupa.
- **Osjetljiva područja** (engl. Sensitive areas) uključuje nacionalne parkove, parkove prirode i druga zaštićena područja definirana nacionalnim ili međunarodnim pravom, kao i druge osjetljive lokacije od međunarodne ili nacionalne ili regionalne važnosti, kao što su močvare, šume velike bioraznolikosti, područja od arheološkog ili kulturnog značaja i područja važnosti za autohtono stanovništvo ili druge ranjive skupine.
- **Postojeće operacije** (engl. Existing operations) odnose se na izvoz kapitalnih dobara i/ili usluga na određenu lokaciju na kojoj se nalazi Objekt koji nije predmet značajnih promjena kapaciteta proizvodnje ili svoje funkcije.
- **Povezani objekti** (engl. Associated Facilities) su oni Objekti koji nisu sastavni dio Projekta, ali se ne bi izgradili ili proširili da Projekt ne postoji i o čijem postojanju ovisi održivost Projekta. Takvi Objekti mogu se financirati, biti u vlasništvu, upravljati, izgrađivati i voditi od strane kupca i/ili investitora Projekta ili zasebno od Projekta.
- **Projekt** (engl. Project) se odnosi na izvoz kapitalnih dobara i/ili usluga na utvrđenu lokaciju, koja može biti:
  - a) područje izgradnje nekog novog komercijalnog, industrijskog ili infrastrukturnog Objekta ili
  - b) lokacija postojećeg Objekta kod kojeg dolazi do značajne promjene u kapacitetu proizvodnje ili funkcije, što može rezultirati promjenama u utjecajima Objekta na okoliš i/ili društvo.

U svrhu provedbe postupaka provjere, klasifikacije i procjene utjecaja Projekta, Projekt uključuje one komponente koje kupac i/ili investitor Projekta (uključujući izvođače radova) direktno posjeduje, vodi ili kojima upravlja i koje su fizički i tehnički integrirane s Objektom na kojem se izvode radovi.

- **Smjernice EHS-a** (engl. EHS Guidelines) se odnose na Smjernice Grupacije Svjetske banke vezane za okoliš, zdravlje i sigurnost (engl. World Bank Group Environmental, Health and Safety Guidelines). Riječ je o tehničkoj referentnoj dokumentaciji koja sadrži primjere Dobre međunarodne gospodarske prakse (engl. Good International Industry Practice, GIIP), općenite i po granama gospodarstva.
- **Specijalna prava vučenja** (engl. Special Drawing Rights, SDR) su obračunska valuta Međunarodnog monetarnog fonda čija se vrijednost određuje na temelju dnevnog prosjeka srednjih vrijednosti tzv. košarice valuta (engl. "currency basket"), koju trenutno čini pet svjetskih valuta: američki dolar (USD), euro (EUR), juan renminbi (CNY), jen (JPY) i funta sterlinga (GBP). Dnevna vrijednost SDR objavljuje se na internetskoj stranici Međunarodnog monetarnog fonda.
- **Standardi poslovanja IFC** (engl. IFC Performance Standards) odnose se na sljedeće standarde poslovanja IFC-a:
  - a) Procjena i upravljanje okolišnim i društvenim rizicima i utjecajima (PS1)
  - b) Rad i radni uvjeti (PS2)
  - c) Učinkovito korištenje resursa i sprječavanje onečišćenja (PS3)
  - d) Zdravlje, sigurnost i zaštita zajednice (PS4)
  - e) Oduzimanje zemljišta i prisilno raseljavanje (PS5)
  - f) Očuvanje bioraznolikosti i održivo upravljanje živim prirodnim resursima (PS6)
  - g) Autohtono stanovništvo (PS7) i
  - h) Kulturno nasljeđe (PS8).

- **Udio u kreditiranju i/ili osiguranju izvoza od strane države** (engl. Adherent's share) predstavlja udio države koja primjenjuje OECD Preporuku o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo u transakciji, kroz kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države, izražen u Specijalnim pravima vučenja.
- **Utjecaji na društvo** (engl. Social impacts) su utjecaji koje Projekt ili Postojeća operacija ima na lokalnu zajednicu direktno zahvaćenu Projektom ili Postojećom operacijom i na ljude koji sudjeluju u izgradnji odnosno njegovoj provedbi, a obuhvaćaju i štetne učinke Projekta ili Postojeće operacije na ljudska prava. Uključuju, ali se ne ograničavaju na:
  - a) radnu snagu i uvjete rada
  - b) zdravlje lokalne zajednice
  - c) zaštitu i sigurnost
  - d) stjecanje zemljišta i prisilno raseljavanje
  - e) autohtono stanovništvo
  - f) kulturnu baštinu i
  - g) utjecaj na ljudska prava, uključujući prisilan rad, rad djece, te, po život ugrožavajuće profesionalne zdravstvene i sigurnosne uvjete.
- **Utjecaji na okoliš** (engl. Environmental impacts) su utjecaji na okoliš kao rezultat aktivnosti Postojećih operacija ili rekonstrukcije/izgradnje i djelovanja Projekta. Ovi utjecaji uključuju, ali se ne ograničavaju na:
  - a) stvaranje značajne emisije u zrak, vodu i tlo, uključujući i emisije stakleničkih plinova
  - b) stvaranje značajne količine neopasnog i/ili opasnog otpada i otpadne vode
  - c) stvaranje buke, vibracija i svjetlosnog zagađenja
  - d) značajnu upotrebu prirodnih resursa i
  - e) utjecaj na ugrožene vrste.

(2) Dodatni tehnički pojmovi sadržani u OECD Preporuci o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo, a koji se odnose na primjere Projekata koji se mogu klasificirati u kategoriju A, pojednosti u vezi sadržaja ESIA izvješća te podaci o Projektima kategorije A i B koji se dostavljaju Radnoj grupi OECD-a za izvozno kreditiranje i izvozno-kreditno osiguranje (engl. OECD Working Party on Export Credits and Credit Guarantees ili Export Credits Group; dalje: ECG OECD-a) detaljnije su opisani u Prilozima 1, 2 i 3 ovog Pravilnika.

Postupak provjere

Članak 6.

- (1) Prije donošenja odluke o odobrenju zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države, Sektor kreditiranja ili SOIJ, zajedno s DTAZO-m, provodi postupak provjere svih takvih zahtjeva na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik, u cilju utvrđivanja koji zahtjevi trebaju biti klasificirani i kada je to potrebno, dodatno provjereni.
- (2) Postupak provjere provodi se na temelju informacija koje dostavljaju podnositelj zahtjeva (izvoznik i/ili kreditor, ovisno o vrsti plasmana), te investitor projekta, a koji su potrebni za utvrđivanje:
- a) jesu li zahtjevi za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države povezani s Projektima ili Postojećim operacijama
  - b) je li izvoz namijenjen lokaciji koja se nalazi unutar Osjetljivog područja
  - c) je li izvoz namijenjen lokaciji koja se nalazi u blizini Osjetljivog područja, što podrazumijeva da ima veliku vjerojatnost negativnog Utjecaja na okoliš ili da ima direktan negativni Utjecaj na okoliš na Osjetljivom području
  - d) postoji li velika vjerojatnost da će se pojaviti ozbiljni Utjecaji na društvo (ljudska prava) povezani s Projektom ili Postojećom operacijom i
  - e) iznosi li Udio u kreditiranju i/ili osiguranju izvoza od strane države po pojedinoj transakciji deset milijuna SDR-ova ili više.

(3) Postupak provjere definiran u stavku 2. pod točkama a) i e) ovog članka provodi Sektor kreditiranja ili SOIJ, ovisno o vrsti plasmana koji je predmet provjere, a postupak provjere definiran u stavku 2. pod točkama b), c) i d) ovog članka provodi DTAZO, u čemu im na njihov zahtjev potporu pružaju ostale organizacijske jedinice HBOR-a na koje se odnosi ovaj Pravilnik (npr. pribavljaju dodatne potrebne informacije i dokumentaciju od podnositelja zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države i sl.).

(4) Kod plasmana u kojima HBOR sudjeluje i kao kreditor i kao osiguratelj, postupak provjere iz stavka 2. točke a) i točke e) ovog članka, kao i s njime povezane radnje iz ovog Pravilnika (primjerice, zadužiti DTAZO za provedbu radnji koje su po ovom Pravilniku u njegovoj nadležnosti), provodi Sektor kreditiranja.

(5) Nadležne službe HBOR-a iz stavka 3. ovog članka međusobno će razmjenjivati podatke o rezultatima provedenog postupka provjere, a u svrhu odlučivanja je li potrebno poduzimati daljnje radnje predviđene OECD Preporukom o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo.

(6) Pod uvjetom da postupkom provjere nije utvrđeno da postoji velika vjerojatnost da će se pojaviti ozbiljni Utjecaji na društvo (ljudska prava) koji su povezani s Projektom ili Postojećom operacijom (u skladu sa stavkom 2. točkom d) ovog članka), po provedenom postupku provjere neće se poduzimati daljnje radnje predviđene OECD Preporukom o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo (klasifikacija ili postupak procjene utjecaja Projekta i Postojeće operacije na okoliš i društvo), ako se utvrdi sljedeće:

- za Projekt - Udio u kreditiranju i/ili osiguranju izvoza od strane države iznosi manje od deset milijuna SDR, i/ili Projekt se ne provodi unutar ili u blizini Osjetljivog područja ili
- za Postojeće operacije - Udio u kreditiranju i/ili osiguranju izvoza od strane države iznosi manje od deset milijuna SDR.

Klasifikacija

Članak 7.

(1) Na temelju rezultata postupka provjere iz članka 6. ovog Pravilnika, DTAZO provodi postupak klasifikacije zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje vezanih za:

- a) sve Projekte koji su unutar ili u blizini Osjetljivih područja
- b) sve Projekte kod kojih Udio u kreditiranju i/ili osiguranju izvoza od strane države iznosi ili je veći od deset milijuna SDR
- c) sve Postojeće operacije kod kojih Udio u kreditiranju i/ili osiguranju izvoza od strane države iznosi ili je veći od deset milijuna SDR i
- d) sve Projekte ili Postojeće operacije za koje je utvrđeno da postoji velika vjerojatnost da će se pojaviti s njima povezani ozbiljni utjecaji na društvo (ljudska prava).

(2) Kod zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje vezanih za Projekte i Postojeće operacije navedene u točkama c) i d) stavka 1. ovog članka, postupak procjene utjecaja Projekta i Postojeće operacije na okoliš i društvo moguće je provesti u skladu s člankom 8. ovog Pravilnika, bez da se prethodno provede postupak klasifikacije. Prilikom provođenja ove procjene, u obzir će se uzeti i industrijski sektor, lokacija izvoza i ostale dostupne informacije koje se odnose na potencijalni utjecaj Projekta ili Postojeće operacije na okoliš i društvo.

(3) U postupku klasifikacije Projekata i Postojećih operacija navedenih u stavku 1. ovog članka, identificiraju se njihovi potencijalni pozitivni i negativni Utjecaji na okoliš i Utjecaji na društvo.

(4) Ovisno o mogućem pozitivnom ili negativnom Utjecaju na okoliš i Utjecaju na društvo, Projekt i Postojeća operacija se klasificira u jednu od tri kategorije:

- **Kategorija A:** Projekti i Postojeće operacije koji imaju ili bi mogli imati potencijalne značajne štetne Utjecaje na okoliš i/ili Utjecaje na društvo, koji su raznovrsni, nepovratni i nisu se prije pojavljivali. Ti utjecaji mogu obuhvatiti i područje šire od površine na kojoj se zaista obavljaju radovi. Kategorija A u pravilu uključuje Projekte i Postojeće operacije iz osjetljivih sektora ili one unutar ili u blizini Osjetljivih područja. Primjeri Projekata i Postojećih operacija iz kategorije A navedeni su u Pravitku 1 OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo te je isti privitak inkorporiran u ovaj Pravilnik kao Privitak 1.
- **Kategorija B:** Projekti i Postojeće operacije čiji su mogući Utjecaji na okoliš i/ili Utjecaji na društvo manje štetni od utjecaja Projekata i Postojećih operacija u kategoriji A. U pravilu su štetni utjecaji malobrojni, specifični za pojedino područje, samo je mali broj štetnih utjecaja takve naravi da se okoliš ne može vratiti u prvotno stanje, te postoje pripremljene i dostupne mjere zaštite radi obrane od istih.
- **Kategorija C:** Projekti i Postojeće operacije koji imaju zanemariv ili nikakav štetni Utjecaj na okoliš i Utjecaj na društvo.

(5) Po provedbi postupka klasifikacije, daljnji postupak procjene utjecaja Projekta ili Postojeće operacije na okoliš i društvo, ovisi o njihovoj klasifikaciji:

- za Projekte i Postojeće operacije klasificirane u kategorije A i B provodi se postupak procjene njihovog utjecaja na okoliš i društvo, naveden u članku 8. ovog Pravilnika
- za Projekte i Postojeće operacije klasificirane u kategoriju C nije potrebno poduzimati daljnje radnje.

Postupak procjene utjecaja Projekta i Postojeće operacije na okoliš i društvo

Članak 8.

(1) Postupak procjene utjecaja Projekta ili Postojeće operacije na okoliš i društvo provodi DTAZO, na temelju dostavljenog, kad je primjenjivo ESIA izvješća i/ili projektno-tehničke dokumentacije, a po potrebi i ovisno o karakteru i obimu zahvata, mogu se koristiti i vanjske usluge neovisnih vanjskih stručnjaka. U tom postupku potporu mu pružaju ostale organizacijske jedinice HBOR-a na koje se odnosi ovaj Pravilnik (npr. Sektor kreditiranja i/ili SOIJ kod prikupljanja dodatne dokumentacije o Projektu ili Postojećoj operaciji i sl.).

(2) Kod provedbe postupka procjene utjecaja Projekata i Postojećih operacija na okoliš i društvo, stručne službe iz stavka 1. ovog članka:

- vrše usporedbu okolišnih i društvenih učinaka Projekta ili Postojeće operacije s relevantnim aspektima međunarodnih standarda koji se primjenjuju na Projekt ili Postojeću operaciju (stavci 4., 5., 6. i 7. ovog članka²) i
- razmatraju mjere koje se mogu poduzeti radi prevencije, smanjenja, ublažavanja ili uklanjanja štetnih utjecaja i/ili da bi se poboljšao okolišni i društveni učinak, primjerene veličini stranaka koje sudjeluju u Projektu ili Postojećoj operaciji, svrhu Projekta ili Postojeće operacije, prirodu i opseg potencijalnih štetnih utjecaja, međunarodne standarde koji se primjenjuju na Projekt ili Postojeću operaciju i značaj Udjela u kreditiranju i osiguranju izvoza od strane države u ukupnom Projektu ili Postojećoj operaciji i
- kada postoji velika vjerojatnost da će Projekt ili Postojeća operacija imati ozbiljne utjecaje na ljudska prava, razmatraju dopunu postupka procjene s Dubinskim snimanjem ljudskih prava ili
- u slučajevima kada izvozni posao hrvatskog izvoznika predstavlja manji/neznat udio u Projektu ili Postojećoj operaciji ili kada se posao uzima u reosiguranje, u obzir mogu uzeti i

² U predmetnim stavcima navedeni su međunarodni standardi koji su u primjeni tijekom izrade Pravilnika. U slučaju izmjena i dopuna ovih standarda, potrebno je primjenjivati izmijenjene i dopunjene verzije.

koristiti procjenu Utjecaja na okoliš i Utjecaja na društvo koju je u skladu s OECD preporukama izradila izvozno-kreditna agencija, izvozna banka ili razvojna agencija iz država članica OECD-a ili neka od Glavnih multilateralnih financijskih institucija.

(3) U postupku procjene utjecaja Projekata i Postojećih operacija na okoliš i društvo, stručne službe iz stavka 1. ovog članka će, kada je to moguće, samostalno i po potrebi uz pomoć vanjskih neovisnih stručnjaka u području društvenog/socijalnog utjecaja, prevoditelja i drugih specifičnih grana:

- procijeniti potencijalne Utjecaje na okoliš i/ili Utjecaje na društvo svih Povezanih objekata, uzimajući u obzir vrijeme i lokaciju njihove izgradnje, uključujući poduzimanje razumnih napora za usporedbu s relevantnim međunarodnim standardima, koristeći dostupne informacije i
- razmotriti sve javno dostupne izjave ili izvještaje koje je objavila Nacionalna kontaktna točka po zaključenju postupanja u konkretnim slučajevima (engl. specific instances) prema MNE Smjernicama³.

Uz to, koristit će sljedeće izvore informacija:

- a) kod projekata kategorije A - od podnositelja zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države zahtijevat će se dostava ESIA izvješća koje sadrži analizu utjecaja Projekta ili Postojeće operacije na okoliš i društvo, zajedno s ostalim studijama, izvještajima ili planovima rada koji se odnose na relevantne aspekte Projekta ili Postojeće operacije. ESIA izvješće i svi ostali popratni dokumenti moraju obraditi pitanja regulirana međunarodnim standardima koji se primjenjuju na Projekt ili Postojeću operaciju. ESIA izvješće ne smije biti izrađeno i ocjenjivano/revidirano od istog subjekta
- b) kod projekata kategorije B - opseg procjene utjecaja Projekta ili Postojeće operacije na okoliš i društvo može se razlikovati, te se u tu svrhu od podnositelja zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države mogu zahtijevati odgovarajuće informacije koje se tiču utjecaja Projekta ili Postojeće operacije na okoliš i društvo. Takvi podaci mogu biti sadržani u ESIA izvješću, izvješćima vezanim za procjenu Projekta ili Postojeće operacije, projektnoj dokumentaciji, studijama utjecaja na društvo i okoliš, tehničkoj dokumentaciji i planu kontrole zagađivanja, važećem zakonskom okviru, informacijama proizišlim iz aktivnosti društvene zajednice i postupka javne rasprave o Projektu ili Postojećoj operaciji, ili se može raditi o ostalim informacijama prikupljenima od podnositelja zahtjeva.

(4) Prilikom usporedbe utjecaja Projekata ili Postojećih operacija na okoliš i društvo, uzimaju se u obzir relevantni aspekti svih osam Standarda poslovanja IFC, a ako transakcija uključuje Državne dužnike, utjecaji se mogu umjesto toga usporediti s relevantnim aspektima svih deset standarda sadržanih u Okolišnom i društvenom okviru Svjetske banke, ili ako se Projekt ili Postojeća operacija financira sredstvima Glavnih multilateralnih financijskih institucija (npr. sredstvima EIB-a), stručne službe iz stavka 1. ovog članka mogu prilikom usporedbe utjecaja Projekata ili Postojećih operacija na okoliš i društvo primijeniti standarde predmetne institucije.

(5) Prilikom usporedbe utjecaja Projekata ili Postojećih operacija na okoliš i društvo, potrebno je uzeti u obzir i Smjernice EHS-a, odnosno ako ne postoje relevantne Smjernice EHS-a za razmatrani sektor industrije, potrebno je uzeti u obzir bilo koje međunarodno priznate relevantne standarde i/ili izvore (npr. publikacije) za tu industriju.

(6) Ako je primjereno, stručne službe iz stavka 1. ovog članka mogu prilikom usporedbe uzeti u obzir bilo koje druge međunarodno priznate standarde, kao npr. standarde EU, pod uvjetom da su stroži od standarda navedenih u stavicima 4. i 5. ovog članka.

³ Izjave i izvješća Nacionalne kontaktne točke objavljuju se na internetskoj stranici: <https://rbcroatia.gov.hr/>.

- (7) Projekti ili Postojeće operacije moraju u svim slučajevima udovoljavati lokalnim standardima države u kojoj se Projekt ili Postojeća operacija odvija, te će se za utvrđivanje istog od podnositelja zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza zatražiti potvrda da je Projekt ili Postojeća operacija u skladu s pravnom regulativom države u kojoj se Projekt ili Postojeća operacija odvija. U tu svrhu podnositelj zahtjeva je obavezan kao prvu informaciju ispuniti i dostaviti Upitnik o zaštiti okoliša (Privitak 4 ovog Pravilnika) koji sadrži opis Projekta ili Postojeće operacije odnosno podatke relevantne za ocjenu istog. Također, Projekti ili Postojeće operacije bi trebali biti u skladu s međunarodnim standardima s kojima su uspoređivani.
- (8) Rezultat procjene utjecaja iz ovog članka je Izvještaj o izvršenoj procjeni (Privitak 6 ovom Pravilniku), koji DTAZO dostavlja stručnoj službi nadležnoj za poslove kreditiranja i/ili osiguranja izvoza koja je zatražila procjenu.
- (9) U iznimnim slučajevima, HBOR može odobriti kredit i/ili osiguranje za Projekt ili Postojeću operaciju koji ne zadovoljavaju relevantne aspekte međunarodnih standarda s kojima su uspoređivani. U takvom će slučaju HBOR o navedenom i opravdanim razlozima za takvu odluku odnosno o međunarodnim standardima s kojima su uspoređivani te razlozima njihova neispunjavanja, kao i bilo kakvim postupcima nadzora izvjestiti ECG OECD-a.
- (10) Za izradu izvješća iz stavka 9. ovog članka za ECG OECD-a zadužuje se DTAZO, dok mu na njegov zahtjev u tome pružaju potporu ostale organizacijske jedinice HBOR-a na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik.
- (11) Izvještavanje ECG OECD-a iz stavka 9. ovog članka vršit će MIS.

Evaluacija, odlučivanje i nadzor nad Projektom ili Postojećom operacijom
Članak 9.

- (1) Informacije o analizi Projekta ili Postojeće operacije provedenoj u skladu s postupcima opisanim u članku 6., članku 7. i članku 8., dostavljaju se nadležnom tijelu odlučivanja HBOR-a i uzimaju u obzir kod donošenja odluke o odobrenju ili odbijanju zahtjeva za izvozno kreditiranje i/ili osiguranje.
- (2) Nadležno tijelo odlučivanja HBOR-a može uvjetno odobriti pojedino kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države, odnosno odlučiti o uvjetima čije prethodno ili naknadno ispunjenje može biti uvjet za predmetno kreditiranje i/ili osiguranje. Ti uvjeti se mogu odnositi npr. na poduzimanje mjera za sprečavanje nastanka, ublažavanje ili otklanjanje okolišnih i društvenih rizika Projekta ili Postojeće operacije (npr. donošenje akcijskog plana koji opisuje i dodjeljuje prioritete za mjere ublažavanja), nadzor nad provedbom tih mjera, dostavu periodičnih izvještaja o provedbi Projekta ili Postojeće operacije i učincima istih na okoliš i društvo i sl.
- (3) Ako se kredit i/ili osiguranje odobri uvjetno, DTAZO, uz potporu ostalih organizacijskih jedinica HBOR-a na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik, nadzirat će ispunjenje dodatnih uvjeta dinamikom i na način utvrđen ugovorom o kreditu i/ili ugovorom o osiguranju za predmetni posao (npr. godišnji nadzor ili češće, ovisno o karakteristikama izvoznog posla).
- (4) U slučaju nepoštivanja dodatnih uvjeta iz stavka 2. ovog članka, DTAZO će predložiti nadležnim tijelima HBOR-a korektivne mjere koje je potrebno poduzeti, a koje smatra primjerenim za ostvarenje cilja poštivanja predmetnih uvjeta. U slučaju da se dodatni uvjeti u narednom razdoblju i dalje ne poštuju, odnosno da se ne primjenjuju korektivne mjere, DTAZO će predložiti nadležnim tijelima HBOR-a razmatranje prestanka kreditiranja i/ili osiguranja izvoza od strane države.

(5) U svrhu nadzora i praćenja ispunjenja dodatnih uvjeta iz ovog članka, DTAZO će po potrebi uspostaviti i primjenjivati vlastite procedure.

Razmjena i objava informacija te izvještavanje ECG OECD-a
Članak 10.

(1) Poslovne komunikacije i marketing će na internetskoj stranici HBOR-a objaviti OECD Preporuku o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo, kao i informaciju o primjeni ovog Pravilnika u dijelu OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo.

(2) Poslovne komunikacije i marketing će, u skladu s odredbama OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo, s trećim osobama razmjenjivati informacije vezane za Projekte i Postojeće operacije za koje se traži kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države klasificirane u kategoriju A i B i javno objavljivati informacije o tim Projektima i Postojećim operacijama, odnosno ukazati gdje se mogu dobiti dodatne informacije o istom (kao npr. kod inozemnog kupca i/ili investitora), uvažavajući pri tome svoje obveze čuvanja poslovne tajne te važeća mjerodavna ograničenja prava na pristup informacijama. Poslovne komunikacije i marketing će navedeno primjenjivati uz potporu ostalih organizacijskih jedinica HBOR-a na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik.

(3) Za projekte svrstane u kategoriju A i B, Poslovne komunikacije i marketing će na HBOR-ovoj internetskoj stranici na hrvatskom i engleskom jeziku javno objaviti podatke koje će joj kroz Privitak 5 ovog Pravilnika dostaviti Sektor kreditiranja i/ili SOIJ, ovisno o vrsti plasmana, uz potporu ostalih organizacijskih jedinica HBOR-a na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik (npr. DTAZO-a), uključujući naziv, državu i opis Projekta ili Postojeće operacije te pojedinosti gdje se mogu pribaviti dodatne informacije o Projektu ili Postojećoj operaciji (npr. ESIA izvješće odnosno sažetak istog, internetska stranica kupca/investitora i dr.), kao i vrstu potpore (za financiranje i/ili za osiguranje) i datum objave ovih informacija. Na internetskoj stranici HBOR-a također će se objaviti kontakt podaci na koje zainteresirane strane mogu uputiti svoje komentare.

(4) Informacije o projektima iz stavka 3. ovog članka klasificiranim u kategoriju A nadležna organizacijska jedinica dostavit će Poslovnim komunikacijama i marketingu što je ranije moguće, a najkasnije u roku od 30 dana od zaprimanja zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje, a za projekte klasificirane u kategoriju B najkasnije u roku od 30 dana od zaključenja ugovora o kreditu/osiguranju.

(5) Predmetni će se podaci objaviti što je ranije moguće u tijeku postupka procjene utjecaja Projekta ili Postojeće operacije na okoliš i društvo, odnosno za projekte klasificirane u kategoriju A najkasnije 30 dana prije donošenja odluke o odobrenju kreditiranja i/ili osiguranja izvoza (iznimno, ako isto nije moguće, podatke je potrebno objaviti što prije, a razloge kašnjenja navesti i obrazložiti prilikom redovnog izvještavanja ECG OECD-a), a za projekte klasificirane u kategoriju B u roku 5 dana od zaprimanja informacija iz stavka 4. ovog članka.

(6) U svakom slučaju, u skladu s važećom regulativom o pravu na pristup informacijama i odredbama OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo, HBOR će informacije o okolišnim i društvenim utjecajima Projekata i Postojećih operacija klasificiranih u kategorije A i B za koje je izdano odobrenje za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države, učiniti javno dostupnim barem jednom godišnje, uključujući podatke koji su bili predmet procjene, međunarodne standarde koji su bili uzeti u obzir, kao i kontakt podatke HBOR-a na koje je moguće uputiti zahtjev za dodatne informacije o predmetnim Projektima ili Postojećim operacijama.

(7) U slučaju zaprimanja pravovremenih komentara zainteresiranih strana (npr. nevladinih organizacija koji se bave okolišnim aspektima i/ili aspektima zaštite ljudskih prava) na Projekt ili Postojeću operaciju, isti će kod projekata klasificiranih u kategoriju A biti obrađeni unutar postupka

procjene utjecaja na okoliš i društvo i ući u Izvještaj o izvršenoj procjeni, a kod projekata klasificiranih u kategoriju B razmotreni i po potrebi iskomunicirani nadležnim tijelima odlučivanja HBOR-a.

(8) Informacije o Projektima ili Postojećim operacijama iz stavka 3. i 7. ovog članka bit će objavljene na internetskoj stranici HBOR-a tijekom cijelog vremena trajanja Projekta ili Postojeće operacije, odnosno do povrata kredita i/ili isteka osiguranja ili duže. Organizacijska jedinica koja je dostavila podatke za objavu na internetskoj stranici obavijestit će Poslovne komunikacije i marketing u slučaju da je potrebno ažurirati informacije o Projektu ili Postojećoj operaciji (npr. ako se zaprimaju periodični izvještaji o provedbi Projekta ili Postojeće operacije), kao i kada ukloniti podatke s internetske stranice.

(9) MIS jednom polugodišnje obavještava ECG OECD-a o izvoznom kreditiranju i osiguranju u vezi Projekata i Postojećih operacija klasificiranih u kategorije A i B za koje je donesena odluka o odobrenju kreditiranja i/ili osiguranja izvoza od strane države, a u skladu s odredbama OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo koja sadrži naputke o podacima koji se trebaju dostaviti za Projekte klasificirane u kategorije A i B (Privitak 3 ovom Pravilniku).

(10) Na zahtjev MIS-a, ostale će joj stručne službe HBOR-a na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik dostaviti informacije i pružiti potporu u izvještavanju iz stavka 9. ovog članka.

(11) HBOR će redovnim izvještavanjem i razmjenom informacija u skladu s odredbama OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo doprinositi unapređenju zajedničkog pristupa i kreiranju jednakih uvjeta poslovanja u području izvoznog kreditiranja i osiguranja od strane države s aspekta utjecaja na okoliš i društvo.

POGLAVLJE II. POSTUPAK PRIMJENE OECD PREPORUKE O ODRŽIVOM IZVOZONOM KREDITIRANJU

OECD Preporuka o održivom izvoznom kreditiranju

Članak 11.

(1) OECD Preporuka o održivom izvoznom kreditiranju sadrži preporuke i prakse kojih se u poslovanju pridržavaju državne institucije ili privatna društva koja djeluju u ime vlada kao nacionalne izvozno-kreditne agencije i izvozne banke prilikom razmatranja zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države uz Javne dužnike ili dužnike uz državno jamstvo, iz Država s niskim dohotkom, u svrhu postizanja cilja da izvozno kreditiranje i/ili osiguranje od strane države ne doprinosi stvaranju neodrživog vanjskog duga u Državama s niskim dohotkom.

(2) Postupanje po Preporuci iz prethodnog stavka ovog članka podrazumijeva da se u postupku odlučivanja o odobrenju izvoznog kreditiranja i/ili osiguranja dužnicima iz stavka 1. ovog članka, trebaju uzeti u obzir obveze koje pojedina država ima prema Svjetskoj banci i Međunarodnom monetarnom fondu, uključujući:

- rezultate posljednje analize o održivosti duga pojedine zemlje (engl. Debt Sustainability Analyses, DSA) Međunarodnog monetarnog fonda / Svjetske banke i pregledanje relevantnih programa ili politika
- poštivanje ograničenja za zaduživanje javnog sektora u slučaju kreditiranja i/ili osiguranja izvoza od strane države bez subvencionirane kamatne stope (engl. non-concessional loan) za zemlje koje podliježu uvjetu ograničenja duga za takvo zaduživanje

te izvještavati (prethodno i naknadno) o transakcijama koje podliježu uvjetu ograničenja duga za zaduživanje bez subvencioniranja kamatne stope za koje će se donijeti pozitivna odluka o odobrenju.

Područje primjene

Članak 12.

(1) OECD Preporuka o održivom izvoznom kreditiranju primjenjuje se na izvozno kreditiranje i/ili osiguranje od strane države kod izvoznih kredita iz članka 11. stavka 1. ovog Pravilnika, s rokovima otplate od jedne ili više godina.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, OECD Preporuka o održivom izvoznom kreditiranju se ne primjenjuje izvan opsega primjene OECD Sporazuma, primjerice na izvoz vojne opreme ili poljoprivrednih proizvoda, kao ni na proizvode kreditiranja i osiguranja izvoza od strane države kod kojih je rizik neplaćanja po garanciji ili kreditu na izvozniku (npr. izdavanje i/ili osiguranje izvoznih činidbenih bankarskih garancija, kredita za pripremu izvoza / obrtna sredstva / likvidnost i sl.).

Definicije

Članak 13.

U smislu primjene ovog dijela Pravilnika odnosno OECD Preporuke o održivom izvoznom kreditiranju, niže navedeni pojmovi iz OECD Preporuke o održivom izvoznom kreditiranju imaju sljedeće značenje:

- **Država s niskim dohotkom** (engl. Lower income country) je država koja ispunjava uvjete za financiranje preko Fonda za smanjenje siromaštva i rast Međunarodnog monetarnog fonda (engl. Poverty Reduction and Growth Trust - PRGT) ili država koja ima pristup besamatnim kreditima ili potporama Međunarodnog udruženja za razvoj Svjetske banke (engl. International Development Association, World Bank Group, IDA) - IDA država (engl. IDA-only country). Popis Država s niskim dohotkom koje podliježu ovom Pravilniku dostupan je na internetskoj stranici OECD-a⁴.
- **Javni dužnici ili dužnici uz državno jamstvo** (engl. Public obligors or publicly guaranteed obligors) su svi dužnici za čiji kredit jamči javni subjekt. U tom kontekstu, javni subjekt se odnosi na središnju državu, jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave i javna poduzeća čije bi obveze po kreditu, u slučaju njihova neispunjavanja, preuzela vlada te države. Da bi se utvrdio status dužnika u zemlji koja podliježe ograničenju javnog duga u okviru programa koji podržava Međunarodni monetarni fond, moguće je provjeriti Tehnički memorandum o razumijevanju (engl. Technical Memorandum of Understanding, TMU) za program Međunarodnog monetarnog fonda, koji sadrži popis javnih dužnika ili se savjetovati s Međunarodnim monetarnim fondom i Svjetskom bankom.
- **Neproductivni trošak** (engl. Unproductive expenditure) je svaka transakcija koja nije u skladu s transakcijom državne strategije smanjenja siromaštva i održivosti duga i ne pridonosi njenom društvenom i/ili ekonomskom razvoju.
- **Odgovarajuća državna tijela** (engl. Appropriate government authorities) odnosi se na ona tijela koja su, prema nacionalnom zakonodavstvu države dužnika po kreditu, odgovorna za razvoj zemlje i planove zaduživanja (uobičajeno je to odjel u Ministarstvu financija ili središnja banka odgovorna za upravljanje dugom).

Postupak kod razmatranja odobrenja izvoznog kreditiranja i/ili osiguranja

Članak 14.

---

⁴ <https://www.oecd.org/en/topics/sub-issues/sustainable-lending-practices.html>

- (1) U svrhu ostvarenja ciljeva promoviranja održivog izvoznog kreditiranja Javnih dužnika ili dužnika uz državno jamstvo iz Država s niskim dohotkom, Sektor kreditiranja i/ili SOIJ, ovisno o vrsti plasmana, će u postupku odlučivanja o odobrenju izvoznog kreditiranja i/ili osiguranja kredita Javnim dužnicima ili dužnicima uz državno jamstvo iz Država s niskim dohotkom, uzeti u obzir obveze koje pojedina Država s niskim dohotkom ima prema Međunarodnom udruženju za razvoj Svjetske banke i Međunarodnom monetarnom fondu, a kako bi se dužniku omogućio nastavak urednog ispunjavanja istih, u skladu sa stavkom 4. ovog članka.
- (2) Kod plasmana u kojima HBOR sudjeluje i kao kreditor i kao osiguratelj, postupak razmatranja postojećih obveza Država s niskim dohotkom iz ovog članka, provodi Sektor kreditiranja.
- (3) HBOR će prilikom odlučivanja o odobrenju izvoznog kreditiranja i/ili osiguranja Javnim dužnicima ili dužnicima uz državno jamstvo iz Država s niskim dohotkom uzeti u obzir potiču li uložena sredstva ekonomski i društveni napredak predmetne Države s niskim dohotkom bez ugrožavanja njezine financijske budućnosti i dugoročnog razvoja odnosno je li riječ o Neproduktivnom trošku. HBOR neće sudjelovati u odobravanju izvoznog kreditiranja i/ili osiguranja za Neproduktivne troškove.
- (4) Prilikom procjene ispunjavanja uvjeta za izvozno kreditiranje i/ili osiguranje Javnih dužnika ili dužnika uz državno jamstvo iz Države s niskim dohotkom, stručne službe HBOR-a iz stavka 1. ovog članka uzet će u obzir sljedeće:
- rezultate posljednje analize o održivosti duga pojedine zemlje Međunarodnog monetarnog fonda / Svjetske banke, koja je provedena u sklopu Zajedničkog okvira za održivost duga (engl. Debt Sustainability Framework, DSF) Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske banke i razmotriti program/politiku i ostalu relevantnu dokumentaciju vezanu za svaki plasman za koji se razmatra kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države. Ograničenja duga za pojedine zemlje uključena su u tu dokumentaciju, a Tehnički memorandum o razumijevanju ponekad upućuje na određene projekte za koje je dopušteno kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države bez subvencionirane kamatne stope (engl. non-concessional loan)
  - postojeća ograničenja za zaduživanje javnog sektora bez subvencionirane kamatne stope, prema metodologiji koju primjenjuju Svjetska banka i Međunarodni monetarni fond, za pojedinu državu i transakcije koje uključuju Javne dužnike ili dužnike uz državno jamstvo u Državama s niskim dohotkom koje su podložne ograničenju zaduživanja bez subvencionirane kamatne stope prema Politici ograničenja duga Međunarodnog monetarnog fonda (engl. IMF's Debt Limits Policy, DLP) ili Politici financiranja održivog razvoja Svjetske banke (engl. Sustainable Development Finance Policy, SDFP), te u svrhu toga:
    - a) ne pružiti potporu Javnim dužnicima ili dužnicima uz državno jamstvo u Državama s niskim dohotkom koje podliježu nultoj granici o zaduživanju bez subvencioniranih kamatnih stopa (engl. zero limit on non-concessional borrowing) prema prethodno navedenim politikama Međunarodnog monetarnog fonda ili Svjetske banke (uz uvažavanje rijetkih iznimki pomicanja pojedine zemlje iz nulte granice u ne nultu granicu uslijed konzultacija državnih tijela s Međunarodnim monetarnim fondom / Svjetskom bankom i posljedičnim odobrenjima istog)
    - b) ako kredit prelazi vrijednost od 5 milijuna SDR, odnosno 1 milijuna SDR kod vrlo malih država s nižom razinom nacionalnog dohotka od jedne milijarde USD:
      - i. zatražiti potvrde Odgovarajućih državnih tijela da je projekt/trošak u skladu s prethodno navedenim politikama Međunarodnog monetarnog fonda ili Svjetske banke za tu zemlju za Javne dužnike ili dužnike uz državno jamstvo u Državama s niskim dohotkom koje podliježu nultoj granici o zaduživanju bez subvencioniranih kamatnih stopa. Sudjelovanje Ministarstva financija ili središnje banke u plasmanu kao dužnik ili jamac je dovoljan dokaz da je ova obveza ispunjena.
      - ii. izvijestiti Međunarodni monetarni fond i Svjetsku banku putem poštanskog sandučića "LendingtoLICs" što je prije moguće i u svakom slučaju prije nego se

doneše odluka o odobrenju kreditiranja i/ili osiguranja od strane države, o namjeri da se pruži takva potpora Javnim dužnicima ili dužnicima uz državno jamstvo u Državama s niskim dohotkom koje podliježu granicama zaduživanja za kredite bez subvencioniranih kamatnih stopa prema Politici ograničenja duga Međunarodnog monetarnog fonda ili Politici financiranja održivog razvoja Svjetske banke. Prilikom izvještavanja dostavit će se detalji potrebni da bi se projekt mogao identificirati te osnovni financijski uvjeti.

(5) U slučaju da se informacije iz ovog članka ne dobiju od potencijalnog dužnika, nadležna organizacijska jedinica zatražit će ih od Međunarodnog udruženja za razvoj Svjetske banke i Međunarodnog monetarnog fonda ili državnog tijela Republike Hrvatske ili zemlje dužnika (npr. veleposlanstva, Ministarstva vanjskih poslova i dr.).

Razmjena i objava informacija te izvještavanje OECD Tajništva
Članak 15.

(1) Poslovne komunikacije i marketing će na internetskoj stranici HBOR-a objaviti OECD Preporuku o održivom izvoznom kreditiranju, kao i informaciju o primjeni ovog Pravilnika u dijelu OECD Preporuke o održivom izvoznom kreditiranju.

(2) Na temelju zaprimljenih informacija od Sektora kreditiranja i/ili SOIJ-a, MIS izvještava OECD Tajništvo na godišnjoj razini o izvoznom kreditiranju i/ili osiguranju Država s niskim dohotkom od strane države, kako bi se, između ostalog, procijenilo da takva podrška nije pružena za Neproduktivan trošak i da je u skladu s ciljevima Okvira za održivost duga tih država.

(3) OECD Tajništvo prosljeđuje informacije o poslovima iz stavka 2. ovog članka Međunarodnom monetarnom fondu i Svjetskoj banci.

DIO TREĆI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

(1) Za tumačenje i ažuriranje ovog Pravilnika zaduženi su Sektor kreditiranja, SOIJ, DTAZO, Poslovne komunikacije i marketing i MIS, svatko u dijelu Pravilnika koji se na njih odnosi.

(2) Ovaj Pravilnik stupa na snagu 15. 11. 2024. te se zadužuju svi radnici postupati prema načinu kako propisuje ovaj Pravilnik.

(3) Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika, stavlja se izvan snage Pravilnik o provedbi OECD preporuka o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo i održivom izvoznom kreditiranju donesen 2. 4. 2021.

(4) Iznimno od stavka 2. ovog članka, odredbe vezane za MIS stupaju na snagu ulaskom RH u OECD.

(5) Iznimno od stavka 4. ovog članka, izvještavanje vezano za OECD preporuke koje su HBOR ili HBOR u ime RH dužni vršiti i prije ulaska RH u OECD (npr. izvještavanje Europske Komisije u skladu s

Uredbom 1233/2011⁵), vršit će se na način da će svaka organizacijska jedinica i/ili funkcija iz članka 2. ovog Pravilnika za svoj segment poslovanja prikupljati podatke potrebne za izvještaj te ih pravodobno dostaviti MIS-u, a izvještaj će objediniti i podnositi MIS.

(6) Ovaj Pravilnik se objavljuje na Internet i intranet stranici HBOR-a.

PRIVITCI:

- PRIVITAK 1: Primjeri klasifikacije projekata u kategoriju A
- PRIVITAK 2: Izvješće o procjeni okolišnog i društvenog utjecaja projekta (ESIA izvješće)
- PRIVITAK 3: Podaci o kojima je potrebno izvještavati ECG OECD-a i javnost za projekte kategorije A i B
- PRIVITAK 4: Upitnik o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo
- PRIVITAK 5: Informacije o projektu kategorije A za javnu objavu podataka na internetskoj stranici HBOR-a
- PRIVITAK 6: Izvještaj o izvršenoj procjeni

---

⁵ UREDBA (EU) br. 1233/2011 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 16. studenoga 2011. o primjeni određenih smjernica u području službeno podupiranih izvoznih kredita i o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2001/76/EZ i 2001/77/EZ

Primjeri klasifikacije projekata u kategoriju A

Klasifikaciju svakog novog Projekta i značajnijih izmjena Postojećih operacija (zajedno dalje: projekt) potrebno je provesti u skladu s potencijalnim Utjecajima na okoliš i Utjecajima na društvo promatranog projekta. U nastavku su navedeni primjeri projekata koji se mogu klasificirati u kategoriju A.

1. Rafinerije sirove nafte (ne uključujući postrojenja koja proizvode samo maziva od sirove nafte) i postrojenja za rasplinjavanje i ukapljivanje 500 ili više tona ugljena ili bituminoznih škrljevaca¹ dnevno.
2. Termoelektrane i druga postrojenja na izgaranje (uključujući kogeneraciju²) s toplotnom snagom od najmanje 300 megavata (što odgovara bruto električnoj snazi od 140 MWe za parne i jednociklične plinske turbine) i nuklearne elektrane i ostali nuklearni reaktori, uključujući demontažu ili stavljanje izvan pogona takvih elektrana ili reaktora (osim istraživačkih postrojenja za proizvodnju i preradu fisilnih i plodnih materijala³, čija maksimalna snaga nije veća od 1 kilovata kontinuiranog toplinskog opterećenja).
3. Postrojenja za proizvodnju ili obogaćivanje nuklearnih goriva, preradu, skladištenje ili završno odlaganje ozračenog nuklearnog goriva ili za skladištenje, odlaganje ili preradu radioaktivnog otpada.
4. Integrirani radovi za početno topljenje lijevanog željeza i čelika, npr. postrojenja za proizvodnju primarnog čelika putem visoke peći ili izravnom redukcijom; postrojenja za proizvodnju obojenih sirovih metala iz rude, koncentrata ili sekundarnih sirovina metalurškim, kemijskim ili elektrolitičkim procesima.
5. Postrojenja za vađenje azbesta i za preradu i transformaciju azbesta i proizvoda koji sadrže azbest: za azbestno-cementne proizvode, s godišnjom proizvodnjom više od 20.000 tona gotovog proizvoda; za tarni materijal, s godišnjom proizvodnjom više od 50 tona gotovog proizvoda; i za drugu upotrebu azbesta, više od 200 tona godišnje.
6. Postrojenja za proizvodnju i/ili uporabu kemikalija (uključujući, ali ne ograničavajući se na petrokemikalije, gnojiva, pesticide i herbicide, zdravstvene proizvode, deterdžente, boje, ljepila, agrokemikalije, lijekove, eksplozive i dr.) u industrijskim razmjerima koristeći fizikalne, kemijske i/ili biokemijske postupke i za široku distribuciju takvih kemikalija putem cjevovoda/terminala i povezanih objekata.
7. Izgradnja zračnih luka s osnovnom duljinom piste od 2.100 metara ili više.
8. Izgradnja autocesta i brzih cesta.
9. Izgradnja nove ceste ili repozicioniranje i/ili proširenje postojeće ceste, ako bi takva nova cesta ili repozicionirana i/ili proširena dionica ceste, bila u kontinuitetu duga 10 kilometara ili više.

¹ *Bituminozni škrljevci* su stijene s određenim postotkom bitumena, iz kojih se grijanjem dobivaju gorivi destilati. (izvor: Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020.)

² *Kogeneracija* je postupak istovremene proizvodnje električne i korisne toplinske energije u jedinstvenom procesu. Kogeneracija koristi otpadnu toplinu koja nastaje uobičajenom proizvodnjom električne energije u termoenergetskim postrojenjima. (izvor: HROTE – Hrvatski operator tržišta energije)

³ *Fisilni materijal* je materijal čije atomske jezgre mogu ući u spontanu ili nuklearnu fisiju, a *plodni materijal* je materijal koji se gađanjem neutronima može pretvoriti u fisijski materijal. (izvor: Struna – Hrvatsko strukovno nazivlje)

10. Izgradnja željezničkih pruga izvan urbanih područja i željezničkih pruga na duge relacije.
11. Morske luke, unutarnji plovni putovi i luke za promet unutarnjim plovnim putovima koji dopuštaju prolazak plovila težih od 1.350 tona; trgovačke luke, molovi za utovar i istovar spojeni na kopnene i vanjske luke (ne uključujući trajektne luke) koji mogu primiti plovila teža od 1.350 tona.
12. Postrojenja za preradu i za spaljivanje, kemijsku obradu ili odlagalište rizičnog, otrovnog ili opasnog otpada.
13. Velike brane (brane visoke 15 ili više metara od temelja, kao i brane između 5 i 15 metara koje imaju spremnik obujma veći od 3 milijuna kubnih metara) i drugi objekti namijenjeni zadržavanju ili trajnom skladištenju vode.
14. Crpljenje podzemne vode ili umjetno dopunjavanje podzemne vode u slučajevima gdje godišnja količina vode koja se crpi ili dopunjava iznosi 10 milijuna kubnih metara ili više.
15. Industrijska postrojenja za proizvodnju celuloze, papira i kartona od drveta ili sličnih vlaknastih materijala.
16. Zahvati koji uključuju masivne ekstrakcije (vađenja) podzemnim ili površinskim kopanjem, rudarenjem ili pomorskim ili riječnim aktivnostima radi pribavljanja plemenitih metala, osnovnih metala, energetskih i industrijskih minerala ili građevinskih materijala. Mogu uključivati i obradu izvađenog materijala.
17. Greenfield⁴ tvornice cementa kod kojih projekt uključuje greenfield kamenolom.
18. Značajne aktivnosti vezane za razvoj nafte, plina ili ukapljenog prirodnog plina, koje mogu uključivati:
  - istraživanje (seizmičko i bušenje);
  - razvoj poljoprivrednog polja i aktivnosti proizvodnje;
  - transport, uključujući cjevovode/terminale, crpne stanice, stanice za čišćenje cjevovoda, kompresorske stanice i povezane objekte ili
  - postrojenja za ukapljivanje plina.
19. Postrojenja za skladištenje naftnih, petrokemijskih ili kemijskih proizvoda kapaciteta od 200.000 tona ili više.
20. Značajnija sječa drvene mase.
21. Komunalna postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta koji premašuje 150.000 ekvivalentnih stanovnika.
22. Postrojenja za preradu i odlaganje komunalnog čvrstog otpada.
23. Razvoj masovnog turizma i velikih trgovačkih centara.
24. Izgradnja nadzemnih dalekovoda duljine najmanje 15 kilometara i napona od najmanje 110 kV.

---

⁴ *Greenfield objekti* su objekti izgrađeni na novoj lokaciji, za razliku od *brownfield objekata* koji podrazumijevaju izgradnju na postojećoj lokaciji, odnosno izmjene, nadogradnju ili modernizaciju postojećeg objekta.

25. Melioracija tla⁵ velikih razmjera.
26. Aktivnosti velikih razmjera u primarnoj poljoprivredi/šumarstvu, koje uključuju intenzivnu uporabu i/ili oduzimanje j. transformaciju prirodnih staništa.
27. Postrojenja za štavljenje⁶ kože kojima je izlazni kapacitet više od 12 tona gotovih proizvoda dnevno.
28. Postrojenja za intenzivni uzgoj peradi ili svinja s više od:
  - 85.000 mjesta za brojlersku (uzgojenu) perad i 60.000 mjesta za kokoši;
  - 3.000 mjesta za uzgojene svinje (preko 30 kg) ili
  - 900 mjesta za krmače.
29. Projekti koji će se izvoditi u Osjetljivim područjima ili će vjerojatno imati osjetni utjecaj na takva područja, čak i ako nisu navedeni među primjerima unutar ovog Privitka.
30. Projekti koji mogu rezultirati značajnim nepovoljnim Utjecajima na društvo za lokalne zajednice ili druge strane na koje projekt utječe, uključujući strane uključene u izgradnju i/ili rad projekta.
31. Projekti koji uključuju otkup zemljišta i prisilno preseljenje značajnog broja ljudi.

---

⁵ *Melioracija tla* je osposobljavanje neplodna tla za biljnu proizvodnju poboljšavanjem njegovih svojstava (npr. odvodnja suvišne vode, natapanje tla, krčenje šuma i šikara, vađenje panjeva, zemljani radovi radi stvaranja pogodne konfiguracije tla, okretanje mase tla, izmjena pedoloških horizonata, dubinsko rahljenje, miniranje eksplozivom, gnojidba itd.). (izvor: Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020.)

⁶ Štavljenje je postupak prerade i konzerviranja sirovog životinjskog krzna ili kože. (izvor: Proleksis enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2012.)

Izvješće o procjeni okolišnog i društvenog utjecaja projekta (ESIA izvješće)

ESIA izvješće razmatra značajna pitanja vezana za Projekte i Postojeće operacije (zajedno dalje: projekt) i treba biti izrađeno u opsegu i s količinom detalja razmjerno potencijalnim utjecajima i rizicima projekta, te se treba baviti pitanjima utvrđenim u međunarodnim standardima koji se primjenjuju na projekt u skladu sa stavcima 4., 5., 6. i 7. članka 8. Pravilnika o provedbi OECD preporuka o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo i održivom izvoznom kreditiranju.

ESIA izvješće obično uključuje sljedeća poglavlja:

1. **Netehnički sažetak:** ukratko navodi značajne nalaze i preporučene aktivnosti laičkim jezikom.
2. **Politički, pravni i administrativni okvir:** razmatra politički, pravni i administrativni okvir unutar kojeg se provodi procjena, uključujući propise zemlje u kojoj se provodi projekt, obveze provedbe relevantnih međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija vezanih za okoliš i društvo (ljudska prava), međunarodne standarde koji se primjenjuju na projekt, kao i bilo koje druge okolišne ili društvene prioritete i ciljeve koje je utvrdio kupac/investitora projekta. Također, objašnjava zahtjeve vezane za zaštitu okoliša bilo kojih drugih investitora.
3. **Opis projekta:** sažeto opisuje predloženi projekt i njegove zemljopisne, ekološke, društvene, zdravstvene i vremenske elemente, uključujući sve druge potrebne komponente projekta (npr. namjenske cjevovode, pristupne ceste, elektrane, vodoopskrbu, stanovanje i skladišta sirovina i gotovih proizvoda). Obuhvaća objekte i aktivnosti trećih strana koje su ključne za uspješno provođenje projekta. Uobičajeno uključuje zemljopisne karte na kojima je prikazana lokacija projekta i geografsko područje na koje projekt utječe.
4. **Osnovni podaci:** procjenjuje opseg istraživanja i opisuje bitne fizičke, biološke, socioekonomske, zdravstvene i radne uvjete, uključujući sve predviđene promjene prije početka projekta. Također, uzima u obzir trenutne i predložene razvojne radnje koje se obavljaju unutar područja projekta, ali nisu izravno povezane s projektom. Podaci bi trebali biti bitni za odluku o lokaciji projekta, dizajnu, radu ili mjerama ublažavanja utjecaja projekta. Odjeljak upućuje na točnost i pouzdanost podataka, kao i njihove izvore.
5. **Utjecaji na okoliš i društvo:** predviđa i procjenjuje vjerojatne pozitivne i negativne utjecaje projekta, u kvantitativnom smislu, u mjeri u kojoj je to moguće. Utvrđuje mjere ublažavanja utjecaja projekta i bilo koje preostale negativne utjecaje koji se ne mogu ublažiti. Istražuje mogućnosti za poboljšanja. Identificira i procjenjuje opseg i kvalitetu dostupnih podataka, ključni podatkovni jaz i nesigurnosti povezane s predviđanjima, te navodi za koje teme nisu potrebna daljnja razmatranja. Procjenjuje utjecaje i rizike koji proizlaze iz povezanih objekata i trećih strana. Prema potrebi ispituje globalne, prekogranične i kumulativne utjecaje.
6. **Analiza alternativa:** uspoređuje razumne alternative s predloženom lokacijom projekta, tehnologijom, dizajnom i radom u smislu njihovog potencijalnog utjecaja na okoliš i društvo; izvedivosti ublažavanja tih utjecaja; njihovih kapitalnih i tekućih troškova; primjerenosti u smislu lokalnih uvjeta; kao i njihovih institucionalnih zahtjeva, uvjeta za osposobljavanje i praćenje. Navodi osnovu za odabir predloženog dizajna projekta i opravdava preporučenu razinu emisija (uključujući stakleničkih plinova, gdje je to bitno) i pristupe za sprječavanje i smanjenje onečišćenja.

7. **Program upravljanja:** sastoji se od skupa mjera za ublažavanje utjecaja projekta i mjera upravljanja koje će se poduzeti tijekom provedbe projekta kako bi se izbjegli, smanjili, ublažili ili riješili negativni utjecaji na okoliš i društvo, navedenih redom prioriteta i uz definirane rokove. Može uključivati više politika, procedura, praksi i upravljačkih planova i radnji. Opisuje željene ishode kao mjerljive događaje, u mjeri u kojoj je to moguće, poput pokazatelja učinkovitosti, ciljeva ili kriterija prihvatljivosti koji se mogu pratiti tijekom definiranih vremenskih razdoblja, te navodi resurse, uključujući proračun i odgovornosti za provedbu projekta. Ako kupac/investitor projekta utvrdi mjere i radnje koje su potrebne da projekt udovoljava važećim zakonima, propisima i primjenjivim međunarodnim standardima, program upravljanja će sadržavati i akcijski plan koji podliježe objavi zajednici na koju projekt utječe i kontinuiranom izvještavanju i ažuriranju.
8. **Privitci:**
- popis sastavljača ESIA izvješća (pojedinaца i organizacija);
  - izvori podataka - pisani materijali (objavljeni i neobjavljeni) korišteni u pripremi studije;
  - evidencija međuagencijskih i savjetodavnih sastanaka, uključujući savjetovanja za pribavljanje informiranih stavova zajednica na koje utječe projekt i/ili njihovih zakonskih predstavnika, kao i drugih zainteresiranih strana, poput organizacija civilnog društva (engl. Civil society organizations CSO). Evidencija navodi sve oblike uključivanja dionika osim konzultacija, koji su provedeni kako bi se prikupili stavovi različitih skupina dionika na koje projekt utječe (npr. Ankete i sl.);
  - tablice s relevantnim podacima koji se navode ili sažimaju unutar glavnog teksta ESIA studije;
  - pridružena izvješća, revizije i planovi (npr. akcijski plan preseljenja ili društveni plan za autohtono stanovništvo/zajednicu ovisnu o prirodnim resursima, zdravstveni plan zajednice i dr.);
  - akcijski plan koji:
    - i. opisuje radnje potrebne za provedbu različitih skupnih mjera ublažavanja utjecaja projekta ili korektivnih radnji koje treba poduzeti,
    - ii. navodi koje od tih radnji su prioritetne,
    - iii. uključuje vremenski rok za njihovu provedbu i
    - iv. opisuje raspored komunikacije sa zajednicama na koje utječe projekt, kada se očekuje kontinuirano izvještavanje ili savjetovanje.

Podaci o kojima je potrebno izvještavati ECG OECD-a i javnost za projekte kategorije A i B

1. Informacije o projektu:
  - naziv,
  - država u kojoj se izvodi projekt,
  - sektor (djelatnost) projekta,
  - financiranje projekta,
  - službeno podržan iznos (u milijunima SDR) i
  - kratki opis kapitalnih dobara i usluga koji se dostavljaju za projekt.
2. Suradnja s drugim izvozno-kreditnim agencijama (dalje: ECA), ako je relevantno:
  - jesu li uključene druge ECA-e i
  - ako jesu: nazivi i uloge svake ECA-e.
3. Klasifikacija:
  - kategorija projekta i
  - razlozi za klasifikaciju projekta, uključujući vrstu projekta.
4. Vrsta pregledanih informacija o utjecaju projekta na okoliš i društvo:
  - ESIA izvješće ili
  - ako se ne provodi ESIA izvješće, navesti vrstu i izvor pregledanih informacija o društvu i okolišu.
5. Primijenjeni okolišni i društveni standardi:
  - usklađenost sa standardima zemlje u kojoj se projekt odvija,
  - međunarodni standardi s kojima je projekt uspoređivan:
    - i. Okolišni i društveni okvir Svjetske banke (navesti koji standardi),
    - ii. Standardi poslovanja IFC-a (navesti koji),
    - iii. Glavna multilateralna financijska institucija (navesti koja),
  - navesti objašnjenje izbora prethodno spomenutog međunarodnog standarda, uključujući, ako je primjereno, za transakcije koje uključuju Državne dužnike, kriterije za primjenu Okolišnog i društvenog okvira Svjetske banke ili Standarda poslovanja IFC-a,
  - ostali standardi:
    - i. Smjernice EHS-a (navesti koje),
    - ii. u nedostatku relevantnih Smjernica EHS-a: ostali međunarodno priznati standardi specifični za pojedini sektor ili posebno izdani standardi koji se koriste za usporedbu ili neki drugi relevantni međunarodni izvori ili smjernice koji se koriste za usporedbu (navesti koji),
  - ostali međunarodno priznati standardi (poput standarda Europske unije), koji su stroži su od prethodno navedenih standarda (navesti koji),
  - ako projekt ne udovoljava relevantnim aspektima međunarodnih standarda s kojima je uspoređen: objasniti razloge zašto ne udovoljava istima, navesti opravdane razloge za pružanje potpore takvom projektu i izvijestiti o svim povezanim postupcima praćenja projekta.
6. Pregledana procjena (evaluacija) utjecaja projekta na okoliš i društvo:
  - ključni društveni i okolišni čimbenici koji su uzeti u obzir,
  - ishod procjene,
  - ako se podrška pruža uz dodatne okolišne i društvene uvjete, opisati te uvjete (odnosi se na uvjete koje je ECA (ili druge institucije koje sudjeluju u pružanju podrške projektu) odredila za konkretni projekt za

fazu izgradnje ili rada projekta, ne uključujući bilo kakve prethodne uvjete osim usklađenosti sa zakonodavstvom države u kojoj se projekt odvija,

- navesti hoće li ECA provoditi naknadno praćenje projekta i ako hoće, navesti detalje (potrebne informacije, dinamika praćenja i dr.).

7. Objavljivanje informacija (samo za projekte klasificirane u kategoriju A):

- prethodna (ex ante) objava informacija o projektu,
- prethodna (ex ante) objava informacija o utjecaju na okoliš i društvo (gdje je moguće, navesti izvor/link na objavljene informacije)
- ako objava informacija nije moguća, objasniti zašto.

8. Dodatne informacije:

- identifikacijski broj projekta,
- svi komentari koji mogu pomoći u stvaranju većeg iskustva u provedbi OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo.

UPITNIK O ZAŠTITI OKOLIŠA I UTJECAJU NA DRUŠTVO

Ispunjava osoba po zakonu ovlaštena za zastupanje ili opunomoćena od osoba ovlaštenih za zastupanje korisnika izvoznog kredita/osiguranja izvoza

Osnovni podaci (molimo koristite tiskana slova)

Naziv podnositelja zahtjeva (obrt/trgovačko društvo):
Adresa (ulica i broj, poštanski broj i mjesto):
Telefon:
E-mail:
Glavna djelatnost poduzeća / korisnika (opis djelatnosti):
Ime, prezime i potpis osobe po zakonu ovlaštene za zastupanje ili opunomoćene od osoba ovlaštenih za zastupanje, koja je ispunila upitnik:
Datum ispunjavanja upitnika:

Pod **materijalnom i kaznenom odgovornošću**, u svoje ime i u ime i za račun _____ (naziv poduzeća/korisnika) potvrđujem da sam kao osoba po zakonu ovlaštena za zastupanje ili opunomoćena od osoba ovlaštenih za zastupanje od strane _____ (navesti ime i prezime ovlaštene osobe) svjesna da će se u slučaju davanja lažne izjave primijeniti za to propisane kazne i sankcije te prihvaćam sve posljedice koje zbog navedenog mogu nastupiti za _____ (navesti naziv poduzeća/korisnika). Osobno ću Vas u roku od 15 radnih dana obavijestiti ako dođe do promjena vezanih za prije navedene podatke.

Upute za popunjavanje ovog upitnika

Upitnik treba popuniti odgovorna osoba korisnika izvoznog kredita/osiguranja izvoza, te ga predati Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (HBOR) na ocjenu, zajedno s ostalom traženom dokumentacijom. Upitnik treba biti potpisan od strane odgovorne osobe koja je ovlaštena za zastupanje društva. Molimo, gdje god je to moguće, odgovorite na sva pitanja u potpunosti.

Upitnik je podijeljen u sljedeće glavne odjeljke:

Odjeljak 1: Profil zahtjeva za kreditiranje / osiguranje izvoza

Odjeljak 2: Lokacija zahvata

Odjeljak 3: Stanje okoliša/dozvole

Odjeljak 4: Utjecaj Projekta na društvo

Za sve eventualne nejasnoće te pomoć u popunjavanju ovog upitnika molimo obratite se Direkciji tehničkih analiza i zaštite okoliša HBOR-a, tel. 01/4591 592; 01/4597 844; 01/4591 593; 098 480 056 ili 099 4597 844.

Ovaj Upitnik o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo izrađen je sukladno OECD Preporukama o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo kojih se u poslovanju trebaju pridržavati izvozno-kreditne agencije i izvozne banke prilikom razmatranja zahtjeva za kreditiranje i osiguranje izvoza od strane države.

U svrhu provedbe postupaka provjere i klasifikacije rizika predloženog Projekta na okoliš, korisnik kreditiranja / osiguranja izvoza treba prethodno ispuniti Upitnik.

Temeljem podataka koje će u Upitniku navesti korisnik izvoznog kredita / osiguranja izvoza, u HBOR-u će se ocijeniti rizik Projekta na okoliš i društvo te ovisno o mogućem pozitivnom ili negativnom utjecaju na okoliš i društvo, Projekt će biti klasificiran u jednu od tri kategorije rizika: **A**, **B** ili **C**.

Ovisno o utvrđenoj kategoriji rizika, HBOR zadržava pravo naknadno od korisnika izvoznog kredita / osiguranja izvoza zatražiti i dodatne podatke, kako bi se pobliže identificirali eventualni okolišni i društveni učinci.

Definicije

Projekt - odnosi se na ulaganje na utvrđenu lokaciju za koju se traži izvoz kapitalnih dobara i/ili usluga, a lokacija može biti područje izgradnje nekog novog komercijalnog, industrijskog ili infrastrukturnog objekta ili lokacija postojećeg objekta kod kojeg dolazi do značajne promjene u kapacitetu proizvodnje ili funkcije.

Objekt - odnosi se na predmet ulaganja koji je vezan za kreditni/izvozni posao.

Povezani objekti - su oni objekti koji nisu sastavni dio Projekta, ali se ne bi izgradili ili proširili da Projekt ne postoji i o čijem postojanju ovisi održivost Projekta; takvi objekti mogu se financirati, biti u vlasništvu, njima se može upravljati i voditi od strane kupca i/ili investitora Projekta ili neovisno o Projektu.

Postojeće operacije - odnose se na zahtjeve izvoznika za kreditiranjem i osiguranjem izvoza od strane države za izvoz kapitalnih dobara i/ili usluga na određenu lokaciju na kojoj se nalazi objekt koji nije predmet značajnih promjena kapaciteta proizvodnje ili svoje funkcije.

Područje utjecaja - je područje na kojem se prostire značajan utjecaj zahvata u okoliš, bilo da je uzrokovan samim zahvatom u okoliš ili sinergijom s postojećim ili planiranim zahvatima u okoliš.

Osjetljiva područja (eng. Sensitive areas) - uključuje Nacionalne parkove, Parkove prirode i druga zaštićena područja¹, definirana nacionalnim ili međunarodnim pravom, kao i druge osjetljive lokacije od međunarodne ili nacionalne ili regionalne važnosti, kao što su močvare, šume velike bioraznolikosti, područja arheološkog ili kulturnog značaja i područja od važnosti za autohtono stanovništvo i ranjive skupine.

Utjecaji na društvo (eng. Social impacts) su utjecaji koje Projekt ima na lokalnu zajednicu direktno zahvaćenu Projektom i na ljude koji sudjeluju u izgradnji odnosno njegovoj provedbi, a obuhvaćaju i štetne učinke Projekta na ljudska prava. Uključuju, ali se ne ograničavaju na:

- a) uvjete rada,
- b) zdravlje lokalne zajednice,
- c) zaštitu i sigurnost,
- d) stjecanje zemljišta i prisilno raseljavanje,
- e) autohtono stanovništvo,

¹ More, morska obala i otoci, vode, zračni prostor, rudno blago i druga prirodna bogatstva, ali i zemljište, šume, biljni i životinjski svijet, drugi dijelovi prirode, nekretnine i stvari od osobitog kulturnog, povijesnog, gospodarskog i ekološkog značenja

- f) kulturnu baštinu i
- g) utjecaj na ljudska prava, uključujući prisilan rad, rad djece, te po život ugrožavajuće profesionalne zdravstvene i sigurnosne uvjete.

Utjecaji na okoliš (eng. Environmental impacts) su utjecaji na okoliš kao rezultat aktivnosti Postojećih operacija ili rekonstrukcije/izgradnje i djelovanja Projekta. Ovi utjecaji uključuju, ali se ne ograničavaju na:

- a) stvaranje značajne emisije u zrak, vode i tlo, uključivo i emisije stakleničkih plinova,
- b) stvaranje značajne količine neopasnog i/ili opasnog otpada i otpadnih voda,
- c) stvaranje buke, vibracija i svjetlosnog zagađenja,
- d) značajnu upotrebu prirodnih resursa i
- e) utjecaj na ugrožene vrste.

1. Profil zahtjeva za kreditiranje / osiguranje izvoza

1.1. Naziv, opis i ciljevi Projekta:

1.2. Koja je namjena izvoznog kredita / osiguranja izvoza (molimo navedite sve robe i usluge koje će se financirati):

1.3. U kojem se području glavne klasifikacije djelatnosti* i podklasifikacije djelatnosti* nalazi predloženi Projekt? Molimo zaokružite glavnu klasifikaciju djelatnosti (Glavni razred), a upišite podklasifikaciju djelatnosti (Podrazred djelatnosti):

U nastavku se navode samo glavne klasifikacije djelatnosti (Glavni razredi)*

PODRUČJE GLAVNE KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI

- A** POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO
- B** RUDARSTVO I VAĐENJE
- C** PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA
- D** OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA
- E** OPSKRBA VODOM, UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA
- F** GRAĐEVINARSTVO
- G** TRGOVINA NA VELIKO I MALO, POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA
- H** PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE
- I** DJELATNOST PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE
- J** INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE
- K** FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA
- L** POSLOVANJE NEKRETNINAMA
- M** STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI
- N** ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI
- O** JAVNA UPRAVA I OBRANA, OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE
- P** OBRAZOVANJE
- Q** DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI
- R** UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA
- S** OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI
- T** DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVCA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJA PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE
- U** DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA

* prema:

- NACE statistical classification of economic activities in the European Community ili
- UN Statistical Commission (UNSTAT)

1.4. Označite nalazi li se predloženi Projekt na listi iz PRILOGA 1² ili se ne može svrstati pod niti jednu kategoriju iz liste iz PRILOGA 1?

Molimo označite odgovarajuće:

- Projekt **se nalazi na listi** u Prilogu 1 pod br.: upisati broj s liste
- Projekt **nije** na listi u Prilogu 1

1.5. Predviđa li se Projektom modernizacija postojećeg objekta ili gradnja novog objekta? Navedite relevantne kapacitete sadašnjeg i očekivane kapacitete objekta po završetku Projekta:

1.6. Očekivani datum početka i završetka Projekta:

---

² Primjeri klasifikacije projekata u kategoriji A (Annex I - OECD Common Approaches)

2. Lokacija – profil i povijest

2.1. Molimo navedite lokaciju Projekta (državu, mjesto, adresu, broj katastarske čestice i katastarsku općinu ili dr. primjenjivo kao npr. GPS koordinate):

2.2. Molimo navedite obuhvat (površinu) Projekta*:

*ako je primjenjivo za predloženi Projekt

2.3. Molimo navedite radi li se o ulaganju na zemljištu koje nije bilo prije korišteno³ ili na zemljištu koje je prethodno korišteno⁴? Ako je kombinacija, molimo navedite površinu (obuhvat) zemljišta koje prethodno nije bilo korišteno⁵:

2.4. Molimo navedite prirodu lokacije Projekta*:

*industrijsko područje, poljoprivredno područje, stambeno područje, mješovito područje, rekreacijsko područje, obalno područje ili dr. po prostorno planskoj dokumentaciji

2.5. Je li na lokaciji Projekta u povijesti bilo industrijskih incidenata*? Ako je bilo incidenata, molimo opišite:

*npr. smrtnih slučajeva zaposlenih uzrokovanih pomanjkanjem zaštite na radu, požara, izlivanja/curenja goriva i/ili opasnih sirovina/proizvoda, neplaniranih emisija ili sl.

---

³ tkz. „greenfield“ Projekt

⁴ tkz. „brownfield“ Projekt

⁵ površina „greenfield“ dijela Projekta

2.6. Planira li se Projekt na Osjetljivom području⁶ ili se Osjetljivo područje nalazi na području utjecaja⁷ planiranog Projekta?

3. Utjecaj Projekta na društvo

3.1. Imate li saznanja može li Projekt imati utjecaja na ranjive skupine ljudi*?

* ocjena hoće li Projekt, ako se realizira, utjecati na najugroženije skupine društva, pojavu siromaštva, socijalne isključenosti, nejednakosti u društvu, ravnopravnost spolova i sl.

3.2. Imate li saznanja je li u Projektu korišten ili je s Projektom povezana bilo koja od niže navedenih aktivnosti/stavki? Ako je odgovor DA, upišite koja i obrazložite:

- dječji rad
- prisilan rad ili trgovanje ljudima
- rad u opasnom i za zdravlje nesigurnom radnom okruženju
- diskriminacija
- bilo koji oblik povrede ljudskih prava osim gore navedenih

3.3. Tko je vlasnik zemljišta/parcele na kojem se Projekt provodi?

3.4. Imate li saznanja hoće li realizacija Projekta imati za posljedicu prisilno iseljavanje domicilnog stanovništva?

⁶ Vidjeti Definicije na str.3

⁷ Područje utjecaja /eng. Project's area of influence je područje na kojem se prostire značajan utjecaj zahvata u okoliš, bilo da je uzrokovan samim zahvatom u okoliš ili sinergijom s postojećim ili planiranim zahvatima u okoliš

3.5. Imate li saznanja hoće li realizacija Projekta dovesti u nepovoljniji položaj etničke skupine prisutne tradicionalno na toj lokaciji?
3.6. Imate li saznanja je li područje lokacije Projekta poznato po sukobima (oružanom, etničkom i sl.)?
3.7. Imate li saznanja koristi li posjed još netko osim vlasnika tj. ostvaruje li još netko (osim vlasnika)* prihod/e od iskorištavanja zemlje/zemljišta/parcele? Ako DA, molimo opišite kakvo je stanje: *(Najam, zakup, ugovor, koncesija, zaštićeni najmoprimac, nelegalni korisnici zemljišta i sl.)
3.8. Imate li saznanja za bilo kakve pritužbe javnosti na trenutne ili planirane aktivnosti Projekta? Ako DA, molimo detaljnije opišite:

4. Stanje okoliša/dozvole

4.1. Je li za potrebe realizacije Projekta dostupna Studija utjecaja na okoliš ⁸ ?
4.2. Je li za potrebe Projekta proveden postupak ⁹ i/ili izrađena odgovarajuća dokumentacija o utjecaju na okoliš/društvo ¹⁰ i je li doneseno odgovarajuće odobrenje o prihvatljivosti zahvata u okoliš od strane ovlaštenih tijela države na čijem teritoriju se planira Projekt?

⁸ eng. Environmental Impact Assessment

⁹ Sukladno nacionalnom zakonodavstvu zemlje Projekta

¹⁰ eng. Has the Environmental and Social Impact Assessment (ESIA) of the export or of the project which includes the export been conducted?

4.3. Jesu li za realizaciju Projekta osigurane sve potrebne dozvole i suglasnosti od strane ovlaštenih tijela države na čijem teritoriju se planira Projekt?

PRILOG 1

Primjeri klasifikacije projekata u kategoriji A

Klasifikaciju svakog novog Projekta i značajnijih izmjena Postojećih operacija (zajedno dalje: projekt) potrebno je provesti u skladu s potencijalnim Utjecajima na okoliš i Utjecajima na društvo promatranog projekta. U nastavku su navedeni primjeri projekata koji se mogu klasificirati u kategoriju A.

1. Rafinerije sirove nafte (ne uključujući postrojenja koja proizvode samo maziva od sirove nafte) i postrojenja za rasplinjavanje i ukapljivanje 500 ili više tona ugljena ili bituminoznih škrljjevaca¹¹ dnevno.
2. Termoelektrane i druga postrojenja na izgaranje (uključujući kogeneraciju¹²) s toplotnom snagom od najmanje 300 megavata (što odgovara bruto električnoj snazi od 140 MWe za parne i jednociklične plinske turbine) i nuklearne elektrane i ostali nuklearni reaktori, uključujući demontažu ili stavljanje izvan pogona takvih elektrana ili reaktora (osim istraživačkih postrojenja za proizvodnju i preradu fisilnih i plodnih materijala¹³, čija maksimalna snaga nije veća od 1 kilovata kontinuiranog toplinskog opterećenja).
3. Postrojenja za proizvodnju ili obogaćivanje nuklearnih goriva, preradu, skladištenje ili završno odlaganje ozračenog nuklearnog goriva ili za skladištenje, odlaganje ili preradu radioaktivnog otpada.
4. Integrirani radovi za početno topljenje lijevanog željeza i čelika, npr. postrojenja za proizvodnju primarnog čelika putem visoke peći ili izravnom redukcijom; postrojenja za proizvodnju obojenih sirovih metala iz rude, koncentrata ili sekundarnih sirovina metalurškim, kemijskim ili elektrolitičkim procesima.
5. Postrojenja za vađenje azbesta i za preradu i transformaciju azbesta i proizvoda koji sadrže azbest: za azbestno-cementne proizvode, s godišnjom proizvodnjom više od 20.000 tona gotovog proizvoda; za tarni materijal, s godišnjom proizvodnjom više od 50 tona gotovog proizvoda; i za drugu upotrebu azbesta, više od 200 tona godišnje.
6. Postrojenja za proizvodnju i/ili uporabu kemikalija (uključujući, ali ne ograničavajući se na petrokemikalije, gnojiva, pesticide i herbicide, zdravstvene proizvode, deterdžente, boje, ljepila, agrokemikalije, lijekove, eksplozive i dr.) u industrijskim razmjerima koristeći fizikalne, kemijske i/ili biokemijske postupke i za široku distribuciju takvih kemikalija putem cjevovoda/terminala i povezanih objekata.
7. Izgradnja zračnih luka s osnovnom duljinom piste od 2.100 metara ili više.
8. Izgradnja autocesta i brzih cesta.

---

¹¹ *Bituminozni škrljjevci* su stijene s određenim postotkom bitumena, iz kojih se grijanjem dobivaju gorivi destilati. (izvor: Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020.)

¹² *Kogeneracija* je postupak istovremene proizvodnje električne i korisne toplinske energije u jedinstvenom procesu. Kogeneracija koristi otpadnu toplinu koja nastaje uobičajenom proizvodnjom električne energije u termoenergetskim postrojenjima. (izvor: HROTE – Hrvatski operator tržišta energije)

¹³ *Fisilni materijal* je materijal čije atomske jezgre mogu ući u spontanu ili nuklearnu fisiju, a *plodni materijal* je materijal koji se gađanjem neutronima može pretvoriti u fisijski materijal. (izvor: Struna – Hrvatsko strukovno nazivlje)

9. Izgradnja nove ceste ili repositioniranje i/ili proširenje postojeće ceste, ako bi takva nova cesta ili repositionirana i/ili proširena dionica ceste bila u kontinuitetu duga 10 kilometara ili više.
10. Izgradnja željezničkih pruga izvan urbanih područja i željezničkih pruga na duge relacije.
11. Morske luke, unutarnji plovni putovi i luke za promet unutarnjim plovnim putovima koji dopuštaju prolazak plovila težih od 1.350 tona; trgovačke luke, molovi za utovar i istovar spojeni na kopnene i vanjske luke (ne uključujući trajektne luke) koji mogu primiti plovila teža od 1.350 tona.
12. Postrojenja za preradu i za spaljivanje, kemijsku obradu ili odlagalište rizičnog, otrovnog ili opasnog otpada.
13. Velike brane (brane visoke 15 ili više metara od temelja, kao i brane između 5 i 15 metara koje imaju spremnik obujma veći od 3 milijuna kubnih metara) i drugi objekti namijenjeni zadržavanju ili trajnom skladištenju vode.
14. Crpljenje podzemne vode ili umjetno dopunjavanje podzemne vode u slučajevima gdje godišnja količina vode koja se crpi ili dopunjava iznosi 10 milijuna kubnih metara ili više.
15. Industrijska postrojenja za proizvodnju celuloze, papira i kartona od drveta ili sličnih vlaknastih materijala.
16. Zahvati koji uključuju masivne ekstrakcije (vađenja) podzemnim ili površinskim kopanjem, rudarenjem ili pomorskim ili riječnim aktivnostima radi pribavljanja plemenitih metala, osnovnih metala, energetskih i industrijskih minerala ili građevinskih materijala. Mogu uključivati i obradu izvađenog materijala.
17. Greenfield¹⁴ tvornice cementa kod kojih projekt uključuje greenfield kamenolom.
18. Značajne aktivnosti vezane za razvoj nafte, plina ili ukapljenog prirodnog plina, koje mogu uključivati:
  - istraživanje (seizmičko i bušenje);
  - razvoj poljoprivrednog polja i aktivnosti proizvodnje;
  - transport, uključujući cjevovode/terminale, crpne stanice, stanice za čišćenje cjevovoda, kompresorske stanice i povezane objekte ili
  - postrojenja za ukapljivanje plina.
19. Postrojenja za skladištenje naftnih, petrokemijskih ili kemijskih proizvoda kapaciteta od 200.000 tona ili više.
20. Značajnija sječa drvene mase.
21. Komunalna postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta koji premašuje 150.000 ekvivalentnih stanovnika.
22. Postrojenja za preradu i odlaganje komunalnog čvrstog otpada.
23. Razvoj masovnog turizma i velikih trgovačkih centara.

---

¹⁴ *Greenfield objekti* su objekti izgrađeni na novoj lokaciji, za razliku od *brownfield objekata* koji podrazumijevaju izgradnju na postojećoj lokaciji, odnosno izmjene, nadogradnju ili modernizaciju postojećeg objekta.

24. Izgradnja nadzemnih dalekovoda duljine najmanje 15 kilometara i napona od najmanje 110 kV.
25. Melioracija tla¹⁵ velikih razmjera.
26. Aktivnosti velikih razmjera u primarnoj poljoprivredi/šumarstvu, koje uključuju intenzivnu uporabu i/ili oduzimanje tj. transformaciju prirodnih staništa.
27. Postrojenja za štavljenje¹⁶ kože kojima je izlazni kapacitet više od 12 tona gotovih proizvoda dnevno.
28. Postrojenja za intenzivni uzgoj peradi ili svinja s više od:
  - 85.000 mjesta za brojlersku (uzgojenu) perad i 60.000 mjesta za kokoši,
  - 3.000 mjesta za uzgojene svinje (preko 30 kg) ili
  - 900 mjesta za krmače.
29. Projekti koji će se izvoditi na Osjetljivim područjima ili će vjerojatno imati osjetni utjecaj na takva područja, čak i ako nisu navedeni među primjerima unutar ovog Priloga.
30. Projekti koji mogu rezultirati značajnim nepovoljnim Utjecajima na društvo za lokalne zajednice ili druge strane na koje projekt utječe, uključujući strane uključene u izgradnju i/ili rad projekta.
31. Projekti koji uključuju otkup zemljišta i prisilno preseljenje značajnog broja ljudi.

---

¹⁵ *Melioracija tla* je osposobljavanje neplodna tla za biljnu proizvodnju poboljšavanjem njegovih svojstava (npr. odvodnja suvišne vode, natapanje tla, krčenje šuma i šikara, vađenje panjeva, zemljani radovi radi stvaranja pogodne konfiguracije tla, okretanje mase tla, izmjena pedoloških horizonata, dubinsko rahljenje, miniranje eksplozivom, gnojidba itd.). (izvor: Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020.)

¹⁶ Štavljenje je postupak prerade i konzerviranja sirovog životinjskog krzna ili kože. (izvor: Proleksis enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2012.)

Informacije o projektima kategorije A i B za javnu objavu podataka na internetskoj stranici HBOR-a

Organizacijska jedinica koja dostavlja obrazac:	
Datum dostave obrasca:	odabrati datum
Vrsta pružene državne podrške od strane HBOR-a:	☐ financiranje ☐ osiguranje ☐ financiranje i osiguranje

Informacije o projektu:

Naziv projekta:	
Država u kojoj se projekt odvija:	
Izvoznik:	
Opis projekta:	
Dodatne informacije o projektu:	navesti pojedinosti gdje se mogu pribaviti dodatne informacije o projektu (npr. ESIA izvješće odnosno sažetak istog), web stranica kupca/investitora i dr.

Izvršena procjena:

Izvori korišteni prilikom procjene:	
Korišteni međunarodni standardi:	
Kategorija projekta:	☐ A ☐ B

Izveštaj o izvršenoj procjeni

Organizacijska jedinica koja je izvršila procjenu:	
Datum dostave izvještaja:	odabrati datum
Vrsta izvršene procjene:	☐ utjecaj na okoliš ☐ utjecaj na društvo ☐ utjecaj na okoliš i društvo

Informacije o projektu:

Naziv projekta:	
Država u kojoj se projekt odvija:	
Izvoznik:	

Izvršena procjena:

Izvori korišteni prilikom procjene:	
Korišteni međunarodni standardi:	
Kategorija projekta:	☐ A ☐ B ☐ C ☐ nije klasificirano
Opis:	
Zaključak:	